

Töö number 2024-0064
Tellijä Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Konsultant Skepast&Puhkim OÜ
Laki põik 2, 12915 Tallinn
Telefon: +372 664 5808
e-post: info@skpk.ee
Registrikood: 11255795
Kuupäev 26.11.2025

Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eriplaneeringu asukoha eelvalik. Natura 2000 võrgustiku loodusalade ja elupaigatüüpide analüüs

Aruanne

Version: 3
Koostanud: Madis Kullamaa

Sisukord

1. Sissejuhatus	2
2. Liinikoridoride rajamise mõju Natura loodusaladele ja elupaigatüüpidele	3
2.1. Niidud ja teised poollooduslikud kooslused ning laiud	4
2.2. Sood	5
2.3. Metsad	6
3. Natura 2000 võrgustiku alad ja elupaigatüübid trassialternatiivide liinikoridorides	8
3.1. Saaremaa läänerannik Kotlandi/Lõmala kavandatud alajaamast Paikülani	8
3.2. Saaremaa keskosa ja idarannik Paikülast Mägi-Kurdla ja Veereni	10
3.3. Saaremaalt mandrile	18
3.4. Mandri läänerannik- Lihula	34
3.5. Lihula- Rumba	35
3.6. Rumba- Järvakandi	36
3.7. Järvakandi-Paide	37
4. Koond hinnang ning alternatiivide võrdlus	38
4.1. Trassialternatiivide paremusjärjestus lõikude kaupa	40
5. Järeldused ja kokkuvõte	42

1. Sissejuhatus

Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eriplaneeringu Natura 2000 võrgustiku loodusalade keskkonnamõju hindamise ekspertarvamuse eesmärgiks on anda sisend elektriühenduste trassialternatiivide võrdlemiseks asukoha eelvaliku etapis. Ekspertarvamus käsitleb vaid maismaal paiknevat trassialternatiive ja nende mõjusid Natura võrgustikku kuuluvatele loodusaladele.

Olulist tähelepanu pööratakse looduslikele ja pool-looduslikele kooslustele, kus on inventeeritud Natura elupaigatüüpe.

Ekspertarvamusega tuuakse välja Natura loodusaladele ning Natura elupaigatüüpidele avalduvad koondmõjud, mis sisaldavad trassikoridoride raadamisega kaasnevat erinevate Natura elupaigatüüpide hävimist ja mõjutamist.

Liinikoridoride trassialternatiivide eelvaliku etapis leitakse Natura võrgustiku alade ja elupaigatüüpidega kattuvate liinikoridori alternatiivide hulgast lõigud, mis mõjutavad neid alasid kõige vähem. Ekspertarvamusega esitatakse lähtuvalt võimalikust mõjust Natura võrgustiku aladele trassialternatiivide eelisjärjestus. Eelvaliku tulemusena sõelutakse välja sobivaimad trassikoridorid, mille mõju hinnatakse KSH järgnevates etappides.

Ekspertarvamuse koostamisel on kaardianalüüsi tegemiseks kasutatud EELIS andmebaasi ruumiandmeid (seisuga juuli 2025) Natura võrgustiku loodusalade ja Natura elupaigatüüpide leviku kohta ning ETAK metsaalade kaardikihte.

2. Liinikoridoride rajamise mõju Natura loodusaladele ja elupaigatüüpidele

Kavandatava elektriühenduse alternatiivsed liinikoridorid kattuvad mitmete Natura 2000 võrgustiku aladega ning Natura elupaigatüüpidega nii Natura loodusalade piires kui ka väljaspool. Natura 2000 võrgustik on loodud Euroopa Liidu loodusdirektiivi (92/43/EMÜ) alusel eesmärgiga tagada Euroopa kõige ohustatumate liikide ja elupaikade säilimine ja kaitse. Liinikoridoride rajamine ja hilisem hooldus võivad mõjutada ka Natura võrgustiku loodusalade kaitse-eesmärkide saavutamist, mis on seotud Eesti rahvusvahelise ja siseriikliku vastutusega tagada Natura 2000 võrgustiku liikmena loodusdirektiivis nimetatud elupaigatüüpide ja liikide soodne seisund.

Eestis moodustatud Natura 2000 võrgustiku loodusalad ning nende alade kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 määruses nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“. Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärgid on kantud Natura standardandmebaasi, kus on määratud elupaigatüüpide pindalalised ja esinduslikkuse kaitse-eesmärgid.

Liinikoridoride alternatiivid¹ on peamiselt kavandatud väljapoole Natura võrgustiku alasid, mõnedel juhtudel on trassialternatiivi kattuvus olemasoleva liinikoridori alal. Suurema osakaaluga kattuvused loodusaladega on saarte ja mandri rannikul. Eesti-Läti IV elektriühenduse alternatiivsete trassilõikude rajamise peamised võimalikud mõjud loodusalale jäävatele maismaaelupaigatüüpidele on nende pindala vähenemine ja elupaigatüübi esinduslikkuse langemine. Elupaigatüübi pindala vähenemine või esinduslikkuse langemine mõjutab Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärgi saavutamist, seega tuleb eelkõige nendel aladel liinikoridoride rajamist vältida. Loodusdirektiivi artikkel 6 alusel tuleb juhul, kui kavandatav projekt on ülekaalukalt avalikes huvides (käesoleval juhul riigi energiajulgeolek) ja sellele puuduvad alternatiivid, rakendada vajalikke asendusmeetmeid, et tagada Natura 2000 võrgustiku üldise sidususe kaitse. Seega tuleb paremate alternatiivide puudumisel Natura 2000 võrgustiku aladel rajatava liinikoridori alale jäävate elupaigatüübi kadude vältimiseks rakendada hüvitusmeetmeid².

Liinikoridoride rajamise mõju hindamiseks Natura aladele kasutatakse Eesti Looduse Infosüsteemi (EELIS) kantud Natura võrgustiku alade ja elupaigatüüpide inventeerimisandmeid, Maa- ja Ruumiameti ortofotosid, Natura standardandmebaasi elupaigatüüpide 2025. aastal esitatud andmeid. Liinikoridoride alternatiivide alale jäävad mitmed Natura elupaigatüübid, mille andmed on Eesti Looduse Infosüsteemis (EELIS) vanad või puudulikud. Elupaigatüüpide seisundi kontrollimiseks tegi Skepast & Puhkim OÜ nendel aladel 2025.a augustis välitööd. Välitööde tulemused on esitatud eraldi aruandes.

ELME ökosüsteemiteenuste kaardikihtide kataloogi üldistatud maismaaökosüsteemide seisundiklasside kaardi³ järgi on Natura 2000 võrgustiku aladega kattuvate trassialternatiivide aladel ökosüsteemide seisundiks märgitud peamiselt hea ja keskmine. Elupaigatüüpides, millega

¹ Eesti-Läti 4. elektriühenduse riigi eriplaneeringu kaardirakendus. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. <https://www.riigiplaneering.ee/riigi-eriplaneeringud/eesti-lati-neljas-elektriuhendus/kaardirakendus> (külastatud 09.09.2025)

² EÜ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, artikkel 6.4 tähenduses.

³ Helm, A., Kull, A., Kiisel, M., Poltimäe, H., Rosenthal, R., Veromann, E., Reitalu, T., Knoch, A., Virro, H., Mõisja, K., Nurm, H-I., Prangel, E., Vain, K., Sepp, K., Lõhmus, A., Linder, M., Otsus, M., Uemaa, E. (2023). Eesti maismaaökosüsteemide hüvede (ökosüsteemiteenuste) majandusliku väärtuse üleriigiline hindamine ja kaardistamine. Tehniline lõpparuanne. Riigihange "Maismaaökosüsteemiteenuste üleriigiline rahaline hindamine, sh meetodika väljatöötamine" (viitenumber 235366, Keskkonnaagentuur). Tartu Ülikool. Eesti Maaülikool.

kavandatud trassialternatiivid kattuvad väljaspool Natura võrgustiku alasid, on ökosüsteemide seisund enamasti keskmine või vilets. Kaitstavatel aladel võimaldatakse kooslustel looduslikult areneda, mis väljendub ka Natura võrgustiku aladel asuvate elupaigatüüpide paremas ökoloogilises seisundis. Väljaspool kaitsealasid kannatab elupaigatüüpide looduslikkus majandustegevuse tõttu.

2.1. Niidud ja teised poollooduslikud kooslused ning laiud

Poollooduslikud kooslused on kujunenud looduslike taimekooslustega aladel, mida on pikema aja jooksul niidetud või karjatatud. Oluliseks tunnuseks on ala kattev looduslik rohukamar ning liigirikas rohttaimestik. Eriti liigirikkad on elupaigatüübid lood ehk alvarid ja puisniidud. Niiduelupaigatüübid on kujunenud mõõduka inimtegevuse mõjul, ning peamiseks ohuks nende esinduslikkuse säilimisele on niitmise või karjatamise lakkamisel kulustumine, pilliroostumine, võsastumine ja metsastumine⁴. Võimalik on ka näiteks hooldamise katkemisel loode ehk alvarite kujunemine kadastikeks. Kadastikud levivad peamiselt loo-aladel, kus kadakate liitus on suurem kui 30%⁵.

Kavandatavate trassialternatiividega kattuvad järgmised niiduelupaigatüübid: rannaniidud (1630*), kadastikud (5130), kuivad niidud lubjarikkal mullal (6210), liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (6270*), lood ehk alvarid (6280*), sinihelmikakooslused (6410), niiskuslembesed kõrgrohustud (6430), lamminiidud (6450), rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (6530*), puiskarjamaad (9070). Trassikoridoridega kattub ka elupaigatüüp väikesaared ning laiud (1620). Niiduelupaigatüüpide seisund Eestis Natura standardandmebaasi 2025.a esitatud andmetel⁶ on toodud järgnevas tabelis (**Error! Reference source not found.**).

Kavandatud liinikoridoridega kattuvad elupaigatüübi *väikesaared ning laiud* (1620) alad, mis jäävad merekaabli paigaldamise alale. Meres paiknevad kaablid süvistatakse mere põhja vähemalt 1m sügavusele. Alla 6 m sügavuses meres süvistatakse kaablid 1,5 m sügavusele mere põhja. Kuna merekaablit ei paigaldata kinnisel meetodil, tuleb kaablitrassile jäävates maismaa elupaigatüüpides kaabli paigaldamiseks teha kaevised. Elupaigatüüpi *väikesaared ning laiud* (1620) määratletakse elupaigatüüpide käsiraamatu (Paal, 2000) põhjal lindude ja mereimetajate elupaigana. Elupaigatüübi taimkate on mõjustatud riimveest, jätkuvast intensiivsest maakerkest ja kliimaoludest. Sageli paljanduvad pealiskorra kivimid. Taimkate on tavaliselt väga hõre ning koosneb esiktaimestu laikudest. Mõnedel saartel soodustab taimede kasvu lämmastikurikas linnusõnnik. Palju on kuivalembeseid taimi (kserofüüte), sageli kasvab ka samblikke.

Tabel 1. Niiduelupaigatüüpide seisund Eestis 2025.a esitatud andmetel

LoD kood	Levila	Pindala	Struktuur ja funktsioonid	Tulevik	Üldhinnang	Trend 2025
1620	Soodne	Soodne	Soodne	Soodne	Soodne	Stabiilne
1630*	Soodne	Soodne	Puudulik	Soodne	Puudulik	Paranev
5130	Soodne	Soodne	Soodne	Soodne	Soodne	Stabiilne
6210	Soodne	Soodne	Halb	Puudulik	Halb	Paranev
6270*	Soodne	Soodne	Halb	Puudulik	Halb	Paranev
6280*	Soodne	Soodne	Puudulik	Soodne	Puudulik	Paranev
6410	Soodne	Soodne	Soodne	Soodne	Soodne	Stabiilne
6430	Soodne	Soodne	Soodne	Soodne	Soodne	Stabiilne

⁴ Talvi, T., Talvi, T. 2012, „Poollooduslikud kooslused. Kaitse ja hooldus“, Viidumäe–Tallinn.

⁵ Paal, J. 2000, „Loodusdirektiivi“ elupaigatüüpide käsiraamat“, Tartu

⁶ Loodusdirektiivi artikkel 17 aruanne 2019-2024, Keskkonnaportaal. Keskkonnaagentuur. Leitav aadressil <https://keskkonnaportaal.ee/et/loodusdirektiivi-artikkel-17-aruanne-2019-2024> (külastatud 26.11.2025)

LoD kood	Levila	Pindala	Struktuur ja funktsioonid	Tulevik	Üldhinnang	Trend 2025
6450	Soodne	Soodne	Puudulik	Soodne	Puudulik	Paranev
6510	Soodne	Soodne	Soodne	Soodne	Soodne	Stabiilne
6530*	Soodne	Soodne	Halb	Puudulik	Halb	Paranev

Õhuliini rajamisel on niiduelupaikade esinduslikkuse säilimisele peamiseks ohuks maapinna (kamara) ja taimestiku kahjustamine mastide paigaldamise, materjali transpordi ja liinikoridori hilisema hooldamise käigus. Õhuliinide rajamisel võib õhuliinide kande- või ankurmastide asukoht jääda niidualale, mille tagajärjel väheneb mastialuse pindala võrra elupaigatüübi pindala ja ehitustööde tagajärjel saab kahjustada niiduala seisund. Natura võrgustiku aladele jäävate elupaigatüüpide puhul rakendatakse alade terviklikkuse säilimiseks sellisel juhul hüvitusmeetmeid. Poollooduslike koosluste hooldamist niidualadele paigaldatud kandemastid oluliselt ei mõjuta, sest need ei takista hooldustehnika kasutamist.

Puittaimestiku raadamisel tekivad nendel aladel ka paremad valgustingimused, mis võivad soodustada taimekoosluste arengut. Siiski ei ole liinikoridori hooldamine sobiv viis niiduelupaiga tunnustele vastavate koosluste kujunemiseks. Niiduelupaikade kahjustamist saab vältida nendel aladel ehitus- ja hooldustööde tegemisega külmunud pinnasel ja mastide asukohtade valimisega väljaspoole elupaigatüüpe.

Maakaabli paigaldamisel avatud meetodil hävib niiduelupaigatüüp pinnase kaevamisel ja tõenäoliselt ka pinnase ladustamise ajal. Peale tööde lõppu rohttaimestik alal taastub kiiresti, kuid enam mitte sellise kooslusena, mis oli alal kujunenud niidualana. Võimalik on ka kinnisel meetodil, suundpuurimise teel maakaabli paigaldamine, millega saab niidukoosluste kahjustamist vältida. Suundpuurimisel on vajalik rajada algus- ja lõppkaevikud, seega tuleb need rajada väljapoole kaitstavaid kooslusi. Suundpuurimisel kasutatakse erineva võimsuse tehnikat sõltuvalt pinnasest.

Puisniitude (6530*) ja puiskarjamaade (9070) iseloomulikuks tunnuseks on lisaks eelnevale erinevas vanuses ja eri liikide puude ja põõsaste olemasolu alal. Puud ja põõsad kasvavad nendel aladel üksikult ja ka gruppides ning kogu koosluse esinduslikkus sõltub puittaimestiku säilimisest. Liinikoridori raadamisel raiutakse osa elupaigatüübi puittaimestikust ning sellega paraneb maapinna valgustatus, mille tõttu muutub ka rohttaimestiku liigiline koosseis. Raadamise servamõjud võivad suurema täiusega puudesalkades ulatuda kuni 30 meetri⁷ kaugusele raiealast. Servamõjudeks on peamiselt valgustatuse ja niiskustingimuste muutus ning tuultele avatuks muutumine. Lisaks kaovad raadamise tulemusel alalt elupaigatüübile samuti iseloomulikeks tunnuseks olevad vanad puud, põõsad, tüükad, kännud ja lamapuit, mis on olulised elustiku mitmekesisuse säilimiseks.

2.2. Sood

Sood on veeküllased ökosüsteemid, kus alaliselt liigniiske keskkond takistab orgaanilise aine täielikku lagunemist ning selle tulemusel kujuneb välja turvas – lagunenu taimestikust moodustuv orgaaniline pinnas. Sood on püsivalt või perioodiliselt kõrge veetasemega, mis võib olla pärit vihmaveest, põhjaveest või pinnaveest, ning spetsiifilise taimestiku ja mikroelustikuga, mis on kohastunud hapniku- ja toitainetevaeses ning happelises keskkonnas kasvamiseks.

Sood jaotatakse nende veetoite tüübi ja arenguloo põhjal kõrgsoodeks, madalsoodeks ja siirdesoodeks. Sood on loodusmaastike väärtuslikud ökosüsteemid, mida kaitstakse Euroopa Liidu Natura 2000 võrgustiku aladel erinevate elupaigatüüpidenä. Elupaigatüüpe eristatakse kujunemise tingimuste, liigilise koosseisu ja muude ökoloogiliste eripärade põhjal. Soodelupaigatüüpe ohustavad veerežiimi häiringud, pinnase kahjustamine ja õhusaastest pärit lämmastiku sadestumine.

⁷ Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine“.

Sooelupaigatüüpide seisund Eestis Natura standardandmebaasi 2025.a esitatud andmetel (Keskkonnaagentuur, 2025) on toodud järgnevas tabelis (Tabel 2).

Tabel 2. Sooelupaigatüüpide seisund Eestis 2025.a esitatud andmetel

LoD kood	Levila	Pindala	Struktuur ja funktsioonid	Tulevik	Üldhinnang	Trend 2025
7110*	Soodne	Puudulik	Soodne	Puudulik	Puudulik	Paranev
7120	Soodne	Soodne	Teadmata	Puudulik	Puudulik	Halvenev
7140	Soodne	Soodne	Puudulik	Soodne	Puudulik	Paranev
7160	Soodne	Soodne	Soodne	Puudulik	Puudulik	Teadmata
7210*	Soodne	Soodne	Soodne	Soodne	Soodne	Teadmata
7220*	Soodne	Soodne	Puudulik	Puudulik	Puudulik	Teadmata
7230	Soodne	Soodne	Puudulik	Halb	Halb	Stabiilne

Liinikoridoride rajamisel raadatakse liinikoridorides metsamaa ning raadamistööde käigus ületatakse liinikoridoridega kattuvaid sooalaseid. Raadamine võib mõjutada ka elupaigatüüpide suurema puittaimestikuga servaalade kooslusi ja ilmet. Peamised mõjud võivad tekkida tallamisega ja pinnasekahjustuste tekitamisega nii liinikoridoride rajamisel kui nende edaspidisel hooldamisel. Õhuliinide rajamisel võib õhuliinide kande- või ankurmastide asukoht jääda märgalale, mille tagajärjel väheneb mastialuse pindala võrra elupaigatüübi pindala. Lisaks võib elupaigatüübi seisundit kahjustada ehitusaegsete ligipääsude rajamine (täitepinnas). Natura võrgustiku aladele jäävate elupaigatüüpide puhul rakendatakse alade terviklikkuse säilimiseks sellisel juhul hüvitusmeetmeid. Liinikoridoride rajamise mõjusid sooelupaigatüüpidele on võimalik vältida, kui tööde tegemisel pinnasekahjustusi ei tekitata ja puittaimestikku ei raadata. Pinnase kahjustamise vältimiseks on võimalik hooldustööd teha talvel ja kasutada masinatel sooaladel liikumiseks mõeldud vahendeid.

2.3. Metsad

Elektriühenduse planeeringuala asub Järva, Rapla, Pärnu ja Saare maakonnas, kus kõigis on metsamaa pindala üle poole maakonna kogupindalast⁸. Liinikoridoride kavandamisel eelistatakse avamaastikke, kuid samas ei ole võimalik vältida ka piirkonnas asuvaid ulatuslikke metsaalasid. Liinikoridoride alternatiivid on kavandatud eelistatult väljapoole kaitsealasid, sh Natura 2000 võrgustikku kuuluvaid alasid. Mõned alternatiivid kattuvad Natura 2000 võrgustiku aladega olemasolevate õhuliinide liinikoridoride alal, kuid nende kasutamiseks on ette nähtud olemasoleva liinikoridori laiendamine.

Kavandatavate trassialternatiividega piirnevad ja kattuvad järgmised metsaelupaigatüübid: vanad loodusmetsad (9010*), vanad laialehised metsad (9020*), rohundirikkad kuusikud (9050), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*), siirdesoo- ja rabametsad (91D0*). Metsaelupaigatüüpide seisund Eestis Natura standardandmebaasi 2025.a esitatud andmetel (Keskkonnaagentuur, 2025) on toodud järgnevas tabelis (Tabel 3).

⁸ Metsastatistika, Keskkonnaportaali. Keskkonnaagentuur.
<https://keskkonnaportaali.ee/et/teemad/mets/metsastatistika-sh-smi> (külastatud 24.07.2025)

Tabel 3. Metsaelupaigatüüpide seisund Eestis 2025.a esitatud andmetel

LoD kood	Levila	Pindala	Struktuur ja funktsioonid	Tulevik	Üldhinnang	Trend 2025
9010*	Soodne	Puudulik	Puudulik	Puudulik	Puudulik	Halvenev
9020*	Soodne	Puudulik	Puudulik	Puudulik	Puudulik	Halvenev
9050	Soodne	Puudulik	Puudulik	Puudulik	Puudulik	Halvenev
9060	Soodne	Puudulik	Puudulik	Puudulik	Soodne	Halvenev
9080*	Soodne	Puudulik	Puudulik	Puudulik	Puudulik	Halvenev
9180*	Soodne	Soodne	Soodne	Soodne	Soodne	Stabiilne
91D0*	Soodne	Soodne	Soodne	Puudulik	Puudulik	Stabiilne
90E0*	Soodne	Soodne	Soodne	Soodne	Soodne	Stabiilne
91F0	Soodne	Soodne	Soodne	Soodne	Soodne	Stabiilne
2180	Soodne	Puudulik	Puudulik	Puudulik	Puudulik	Halvenev

Natura metsaelupaigatüübid on kujunenud pikaajalise loodusliku või looduslähedase arengu tingimustes, mõnedel juhtudel on nendes elupaigatüüpides märke ka varasematest madala intensiivsusega raietest. Pikaajaliselt stabiilses metsaökosüsteemis saavad kasvada kasvukoha suhtes nõudlikud liigid ning seetõttu on metsaelupaigatüübid olulised elustiku mitmekesisuse säilitamiseks. Elupaigatüübi tunnustele vastavate metsakoosluste säilimist ja esinduslikkust ohustavad peamiselt raietööd, sh intensiivsed raied piirnevatel aladel. Kõige järsemad muutusi toob kaasa lageraie, kuid sama mõjuga on ka raadamine. Raadataval alal elupaigatüüp hävib, raadamisala kõrvale jäävates puistutes avalduvad servamõjud kuni 30 meetri kaugusel puistus. Servamõjudeks on valgustingimuste, tuultele avatuse ja niiskustingimuste muutumine. Piirneva metsa raiumisel jõuab maapinnale rohkem valgust, mille tõttu muutub muuhulgas metsa alustaimestik. Samas võib päikesele avatud tüvedel leiduda soodsaid elupaiku putukatele. Puistu avamine tuultele võib kaasa tuua tormikahjustusi, mis on küll looduslik häiring, kuid tekib suurema tõenäosusega lagedaks raiutud ala servas. Puude raiega, valgustingimuste muutumise ja suurenenud õhu liikumisega muutub alal välja kujunenud niiskusrežiim, mis võib kaasa tuua muutuseid puistus välja kujunenud elustikus. Seetõttu on hinnangus arvestatud raadamise mõju ka trassiga vahetult piirnevatele metsaelupaigatüüpidele.

Uue õhuliini rajamisel, olemasoleva laiendamisel ja avatud meetodil maakaabli paigaldamisel metsamaale tuleb vastav liinikoridor raadata, mis toob kaasa erineva ulatusega kao metsamaa pindalal. Elupaigatüübi alal metsamaa raadamisel elupaigatüüp hävib ning piirneval alal võib servamõju tõttu langeda ka säilinud elupaigatüübi esinduslikkus. Elupaigatüüpe on võimalik säilitada maakaabli paigaldamisel kinnisel meetodil, kasutades suundpuurimist. Suundpuurimisel tuleb rajada algus- ja lõppkaevikud, seega tuleb need kavandada selliselt, et jääksid elupaigatüüpidest piisavale kaugusele. Puude juurestiku horisontaalne levikukaugus sõltub liigist ja pinnasest, paljudel liikidel on ka sügavale pinnasesse ulatuv juurestik. Juurestikku kahjustab tüve läheduses jämedate juurte läbi kaevamine, tüvest kaugemal asuvate peenemate juurte kahjustused puude seisundit oluliselt ei mõjuta. Suundpuurimisel läbitakse pinnas kuni 0,5m laiuse puuravaga, sellisel alal ei ole juurestikule olulist mõju.

3. Natura 2000 võrgustiku alad ja elupaigatüübid trassialternatiivide liinikoridorides

Kavandatud elektriühenduse liinitrassid kulgevad umbes 210 km pikkusel ja 20 km laiusel alal Paide linnast Saaremaa läänerrannikuni. Liinikoridorid on kavandatud valdavalt osas metsamaale, kulgedes ka põllumajandusaladel ja muudel avamaastikel. Kavandatud trassikoridoride alternatiivide alale jääb nii Natura võrgustikku kuuluvaid loodusalasid kui ka väljaspool Natura alasid asuvaid elupaigatüüpe.

Vastavalt loodusdirektiivi⁹ (LoD) artiklile 6.3 tuleb asjakohaselt hinnata Natura võrgustiku aladega kattuvate liinikoridoride rajamise mõju alade kaitse-eesmärkidele ja terviklikkusele. LoD artikli 6.3 alusel tuleb Natura võrgustiku aladel vältida looduslike elupaikade ja liikide elupaikade halvenemist, seega on liinikoridori rajamisel keelatud elupaigatüüpide ja kaitse-eesmärgiks seatud liikide elupaikade kahjustamine. Väljaspool Natura võrgustiku alasid registresse kantud elupaigatüüpide kaitse ei ole konkreetselt reguleeritud, kuid üldise põhimõttena tuleb vältida nende otsest või ulatuslikku kahjustamist, mis võib viia elupaiga kui terviku reisundi kahjustamiseni.

3.1. Saaremaa läänerrannik Kotlandi/Lõmala kavandatud alajaamast Paikülani

Kotlandi-Paiküla 1-1

- Uue õhuliini liinikoridori alale jääb osaliselt elupaigatüüp *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210) (ID 273120333). Liinikoridori rajamine seda elupaigatüüpi oluliselt ei mõjuta, sest elupaigatüüp jääb kavandatud liinikoridori serva arvestatud nihutamisalasse ning metsa raadamisel piirneval alal teki niidule olulist servamõju.
- Liinikoridorist vähem kui 30 meetri kaugusele jääb elupaigatüüp *soostuvad ja soo-lehtmetsad* (9080*) (ID -2100545083). Kuna liinikoridori serva on arvestatud ka trassi 30m puhveralal, siis liinikoridori raadamisel jääb elupaigatüüp servamõjude tekkimise alast kaugemale ning sellele elupaigatüübile ei ole olulist mõju.

Kotlandi-Paiküla 2-1

- Liinikoridor läbib elupaigatüüpi *puiskarjamaad* (9070) (ID -698445481). Liinikoridori raadamisel hävib sellest kolmandik ja tihedamates puudegruppides avalduvad servamõjud kuni 30 m kaugusel.
- Kavandatud liinikoridori serva (puhveralasse) jääb elupaigatüüp *rohundirikkad kuusikud* 9050 (ID 457045083), millele ei avaldu trassikoridori raadamisel olulist servamõju.

Kotlandi-Paiküla 3-1

- Uue rajatava õhuliini liinikoridori alaga kattub elupaigatüübiga *liigirikkad madalsood* (7230) (ID -1748745083). Elupaigatüüp jääb rajatava liinikoridori alale lääne- ja kaguosas, kus kasvab ka puittaimestikku. Liinikoridori raadamisel ja edaspidi hooldustöödel võib sellel alal tekkida pinnasekahjustusi. Liinikoridori raadamisel kaob elupaigatüübi serva kasvanud metsastunud osa.
- Kavandatud õhuliini koridori alaga piirneb Vedruka raba loodusala (EE0040489), mille kaitse-eesmärgiks on elupaigatüübid *rabad* (*7110), *nokkheinakooslused* (7150) ja *vanad loodusmetsad* (*9010). Kuna liinikoridor sisaldab ka 30m ulatuses nihutamisalala, siis liinikoridori raadamisel ei teki loodusalale olulist servamõju.
- Kavandatud liinikoridor kattub elupaigatüübiga *liigirikkad madalsood* (7230) (ID -1899550840) ja läbib seda lääneosas. Liinikoridori raadamisel elupaigatüübi pindala väheneb ning kuni 30m kaugusel raadamisalast avalduvad servamõjud. Lisaks võib pehmel pinnasel

⁹ EÜ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ

tekkida pinnasekahjustusi nii raadamistööde tegemisel kui edaspidisel liinikoridori hooldamisel.

Kotlandi–Paiküla 4-1 kavandatud uue õhuliini liinikoridori alale Natura võrgustiku alasid ja elupaigatüüpe ei jää.

Lõmala–Paiküla 1-1 kavandatud uus õhuliini liinikoridor kattub alates Kotlandi võimalikust alajaama asukohast liinikoridoriga Kotlandi–Paiküla 1-1. Kotlandi ja Lõmala vahelisel alal kattub õhuliini liinikoridor elupaigatüübiga *lood ehk alvarid* (6280*) (ID -1738016244), mis Keskkonnaagentuuri poolt tellitud ja 29.06.2025 tehtud inventuuri andmetel ei vasta enam elupaigatüübi tunnustele.

Lõmala–Paiküla 2-1

- Kavandatud liinikoridori alale jäävad 1,6 ha ulatuses elupaigatüübid *vanad looduspõõsad* (9010*). Ortofoto põhjal on elupaigatüübi 9010* (ID 2016745083) alal tehtud umbes 0,8 ha ulatuses lageraie, seega on osa elupaigast juba hävinud. Õhuliini liinikoridori raadamisel väheneks lisaks elupaigatüüpide 9010* (ID 1020845481 ja 1931645481) pindala ning säilival alal avalduksid raadamise järel servamõjud kuni 30m kaugusel.
- Liinikoridor läbib elupaigatüüpi *puiskarjamaad* (9070) (ID -698445481). Liinikoridori raadamisel hävib sellest kolmandik ja tihedamates puudegruppides avalduvad servamõjud kuni 30m kaugusel.
- Kavandatud liinikoridori serva (puhveralasse) jääb elupaigatüüp *rohundirikkad kuusikud* (9050) (ID 457045083), millele pindala trassikoridori raadamisel ei vähene, kuid avalduvad servamõjud raadamisalast kuni 30m kaugusel. Servamõjude tõttu võib kannatada elupaigatüübi esinduslikkus selle ala piires.

Lõmala–Paiküla 3-1

- Liinikoridori alale jääb osaliselt elupaigatüüp *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210) (ID 273120333). Liinikoridori rajamine seda elupaigatüüpi oluliselt ei mõjuta, sest elupaigatüüp jääb kavandatud liinikoridori serva (puhveralasse) ning metsa raadamisel piirneval alal teki niidule olulist servamõju.
- Liinikoridorist vähem kui 30 meetri kaugusele jääb elupaigatüüp *soostuvad ja soo-lehtmetsad* (9080*) (ID -2100545083). Kuna liinikoridori serva on arvestatud ka trassi 30m puhveralal, siis liinikoridori raadamisel jääb elupaigatüüp servamõjude tekkimise alast kaugemale ning sellele elupaigatüübile ei ole olulist mõju.

Lõmala–Paiküla 4-1

- Rajatava uue liinikoridori alaga kattub elupaigatüübiga *liigirikkad madalsood* (7230) (ID -1748745083). Elupaigatüüp jääb rajatava liinikoridori alale lääne- ja kaguosas, kus kasvab ka puittaimestikku. Liinikoridori raadamisel võib sellel alal tekkida pinnasekahjustusi ning kaob elupaigatüübi serva kasvanud metsastunud osa.
- Kavandatud õhuliini koridori alaga piirneb Vedruka raba loodusala (RAH0000525), mille kaitse-eesmärgiks on elupaigatüübid *rabad* (*7110), *nokkheinakooslused* (7150) ja *vanad looduspõõsad* (*9010). Kuna liinikoridor sisaldab ka 30m ulatuses nihutamisalal, siis liinikoridori raadamisel ei teki loodusalale olulist servamõju.
- Kavandatud liinikoridor kattub elupaigatüübiga *liigirikkad madalsood* (7230) (ID -1899550840) läbides seda lääneosas. Liinikoridori raadamisel elupaigatüübi pindala väheneb ning kuni 30m kaugusel raadamisalast avalduvad servamõjud. Lisaks võib pehmel pinnasel tekkida pinnasekahjustusi liinikoridori rajamisel ja edaspidi hooldustöödel.

3.2. Saaremaa keskosa ja idarannik Paikülast Mägi-Kurdla ja Veereni

Paiküla-Veere 1-1

- Olemasoleva liinikoridori laienduse ala kattub elupaigatüüpidega *vanad loodusmetsad* 9010* (ID 767445083; -2083745083). Elupaigatüüpide pindala laiendamisel tehtava raadamisega väheneb ja raadamisalast kuni 30m kaugusel puistus avalduvad servamõjud. Servamõjude tõttu võib kannatada elupaigatüübi esinduslikkus selle ala piires. Elupaigatüübi ID - 2083745083 alal on ortofoto andmetel tehtud metsamajanduslikke töid, sh lageraiet. Kuigi elupaigatüübid on inventeeritud olemasoleva liinikoridori servas, tekivad metsaserva raiumisel servamõjud puistutes kuni 30m kaugusel.
- Liinikoridori laienduse ala kattub elupaigatüübiga *jõed ja ojad* (3260) (ID -958245083). Metsa raadamisel muutuvad selles lõigus veekogu valgustingimused ning kaldapuistu kadumisel tekib pinnase erosiooni ja seega pinnase ja täiendavate toitainete veekogusse kandumise võimalus. Samuti võib kaldaid kahjustada liinikoridori hooldamine pehmel pinnasel.
- Rajatava uue liinikoridoriga kattub elupaigatüüp *soostuvad ja soo-lehtmetsad* (9080*) (ID 157545481), mille alal on ortofoto andmetel tehtud metsamajanduslikke töid, sh lageraiet. Kavandatud liinikoridori alal on metsaosa säilinud, ning raadamise järel selle pindala väheneb ning allesjäävas puistus tekivad servamõjud kuni 30m kaugusel.
- Olemasoleva liinikoridori laienduse ala kattub Natura võrgustiku Nihatu loodusalaga (RAH0000427), mille kaitse-eesmärgiks on elupaigatüübid *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*), *lood (alvarid – 6280*)*, *sinihelmikakooslused* (6410), *puisniidud* (6530*) ja *puiskarjamaad* (9070). Olemasoleva liinikoridori laienduse alal on inventeeritud loodusala kaitse-eesmärgiks olevad *puiskarjamaad* (9070), mille serva raadamisel elupaigatüübi pindala väheneb ja puistutes avalduvad servamõjud kuni 30m kaugusel.
- Olemasoleva liinikoridori laienduse alal on inventeeritud elupaigatüüp *lood ehk alvarid* (6280*), millele raadamistööde tegemisel olulist mõju ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekki.
- Olemasoleva liinikoridori laienduse alale jäävad elupaigatüüpide *liigirikkad madalood* (7230) (ID -1119245540; 341945083; -395245540; -2067145083; -1109945540). Liinikoridori raadamisel elupaigatüüpide pindala väheneb, pehmel pinnasel on liinikoridori rajamisel ja hooldustöödel ka pinnasekahjustuste tekkimise oht.
- Olemasoleva liinikoridori laiendus läbib elupaigatüüpe *rikutud, kuid taastumisvõimelised rabad* (7120) (ID -1590445083,). Liinikoridori raadamisel elupaigatüüpide pindala väheneb, pehmel pinnasel on liinikoridori rajamisel ja hooldustöödel ka pinnasekahjustuste tekkimise oht.
- Olemasoleva liinikoridori laiendus läbib elupaigatüüpe *aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud* (6510) (ID -1175370337) mille aladel puittaimestikku on vähe. Seega raadamistöödel ja elektriliini edaspidisel hooldamisel nendele aladele olulist mõju ei ole kui tööd tehakse pinnast kahjustamata.
- Õhuliini liinikoridori laiendus kattub elupaigatüübiga *lood ehk alvarid* (6280*) aladega ID 1256445083; 829245083; 98245540;1409645481;-1123545481. Skepast ja Puhkim OÜ poolt 2025.a augustis tehtud välitöö andmetel on alal ID 1256445083 paiguti säilinud alvari tunnustele vastavaid alasid, osaliselt on ala metsastunud, eriti servaaladel kasvavad männipuistud. Elupaigatüübi alal ID 829245083 on alvaritele iseloomulikud niidukooslused enamusel alast säilinud, kuid ala on hooldamata ja peale on kasvamas hulgaliselt noori mände. Liinikoridori laienduse raadamine oluliselt neid alasid ei mõjuta. Kui säilinud niidukooslustel pinnasekahjustusi ei tekitata, võib olukord raadataval alal pigem paraneda, kuna muudetakse raadamise läbi avatumaks. Sama välitöö andmetel on alad ID -

1123545481, 98245540, 1409645481 pea täielikult metsastunud ning ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Aladel kasvab erineva täiusega männimets, niidukooslusi pole säilinud.

- Olemasoleva liinikoridori laienduse ala läbib Natura 2000 võrgustikku kuuluvat Liigalaskma-Orinõmme loodusala, mille kaitse-eesmärgiks on elupaigatüübid *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*), *lood* (alvarid – *6280), *sinihelmikakooslused* (6410), *puisniidud* (6530*), *vanad laialehised metsad* (9020*), *puiskarjamaad* (9070) ning *soostuvad ja soo-lehtmetsad* (9080*). Kaitse-eesmärgiks olevatest niiduelupaigatüüpidest kattub laiendatava liinikoridori alaga *lood ehk alvarid* (6280*) (ID -139726066; -1232929392) ja *sinihelmikakooslused* (6410) (ID -925488924; 504344452; -976594574), mille seisundit raadamine ja hilisem liinikoridori hooldamine oluliselt ei mõjuta, kui tööde käigus pinnast ei kahjustata. Elupaigatüübi *sinihelmikakooslused* (6410) ala ID -1859945481 ei vasta Skepast ja Puhkim OÜ poolt 2025.a augustis tehtud välitöö andmetel elupaigatüübi tunnustele, sest on kogu ulatuses võsastunud. Lisaks asub olemasoleva liinikoridori servas elupaigatüüp *niiskuslembesed kõrgrohustud* (6430) (ID -976594574), mille väikese pindala tõttu võib olla selle tugeva kahjustamise oht pinnase kahjustamisega raadamistöde tegemisel ja liinikoridori hilisemal hooldamisel. Niiduelupaigatüüpide seisundit kahjustab ka kandemastide paigaldamine nendele aladele ning ehitustööde käigus aladel masinatega liikumine.
- Kavandatud liinikoridori laienduse alal inventeeritud elupaigatüüpide *puisniidud* (*6530) (ID 1149213399; -974288336; -136272856) pindala väheneb ning raadamise järgselt võib tihedamates puudesaludes avalduda servamõjusid kuni 30m kaugusel. Sama elupaigatüübi ala ID -1588287473 on Skepast ja Puhkim OÜ poolt 2025.a augustis tehtud välitöö andmetel pikka aega hooldamata ja metsastunud ning ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Ala ei ole võimalik puisniiduna taastada. Liinikoridori laienduse alaga kattuvad samuti kaitse-eesmärgiks olevad elupaigatüübid *soostuvad ja soo-lehtmetsad* (9080*) (ID -929158442; -133133428; -929158442; -635445481). Olemasoleva liinikoridori laiendus kattub elupaigatüüpidega *puisniidud* (6530*) (ID -618453301) ja *puiskarjamaad* (9070) (ID -11245083; 1919845481; -322845083) mille serva raadamisel elupaigatüüpide pindala väheneb ja puistutes avalduvad servamõjud kuni 30m kaugusel.

Paiküla–Veere 2-1

- Uue õhuliini liinikoridori ala läbib elupaigatüüpi *puisniidud* (*6530) (ID -1905845083) ja *puiskarjamaad* (9070) (ID -609245083), mille pindala raadamise järel väheneb ning raadamise järgselt võib tihedamates puudesaludes avalduda servamõjusid kuni 30m kaugusel. Elupaigatüüpi *puisniidud* (*6530) (ID -1905845083) alal 15.07.2025 Keskkonnaagentuuri tellitud inventuuri andmetel on umbes 1,6ha suurusel alal tehtud lageraie ja ülejäänud elupaigatüübi ala esinduslikkus on keskmine (hinnang C).
- Rajatava liinikoridoriga kattuva elupaigatüübid *kadastikud* (5130) (ID -1771945481), mille pindala raadamise tagajärjel väheneb, kuid hõredas ja madalas puittaimestikis olulisi servamõjusid ei tekki.
- Liinikoridori alale jääb elupaigatüüp *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 1077799531; 1077358334), mida liinikoridori rajamine oluliselt ei mõjuta, kui tööde tegemisel pinnasekahjustusi ei tekitata.
- Uue õhuliini liinikoridori alale jääb hõreda puittaimestikuga elupaigatüüp *liigirikkad madalsood* (7230) (ID -804145481), millele liinikoridori raadamisel olulist mõju ei ole, kui tööde käigus alal pinnasekahjustusi ei tekitata.

Paiküla–Veere 3-1

- Uue õhuliini liinikoridori alale ja olemasoleva õhuliini laienduse alale jääb elupaigatüüp *liigirikkad madalsood* (7230) (ID -24745083; 1520445481; -565745540), millele liinikoridori

rajamisel ja laiendamisel olulist mõju ei ole, kui tööde käigus alal pinnasekahjustusi ei tekitata. Kavandatav liinikoridor kattub lisaks sama elupaigatüübi alaga ID -188745083, mis ei vasta Keskkonnaagentuuri tellitud ja 22.07.2025 tehtud inventuuri andmetel elupaigatüübi tunnustele.

- Uue liinikoridori alal on inventeeritud elupaigatüüp *lood ehk alvarid* (6280*) (ID 477517742; -505545481; -2118745083; -298845481) ja *sinihelmikakooslused* (6410) (ID 1690345083), millele raadamistööde tegemisel olulist mõju ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei teki. Elupaigatüübi lood ehk alvarid (6280*) ala ID 1406145083 on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel hooldamata ning täielikult metsastunud, elupaigatüübi ala ID -221545083 on keskosas tihedalt metsastunud ning muus osas hooldamata, kuid taastatav. Nendel aladel liinikoridori raadamisel olulist mõju ei ole, kui pinnasekahjustusi ei tekitata. Elupaigatüübi 6410 ala ID 1690345083 on välitööde andmetel peaaegu kogu ulatuses kattunud paakspuu ja pajuga, liinikoridoriga kattuv as osas on säilinud elupaigatüübi tunnustele vastav kooslus, kus liinikoridori rajamisel olulist mõju ei ole, kui pinnasekahjustusi ei teki.
- Olemasoleva liinikoridori laienduse ala läbib Natura 2000 võrgustikku kuuluvat Asva loodusala. Asva loodusala kaitse-eesmärkidest kattub olemasoleva liinikoridori laienduse alaga vanad laialehised metsad (*9020) (ID 1643545481) ja puiskarjamaad (9070) (ID -1588986322; 971849296), mille pindala raadamise tulemusel väheneb ja lisaks avalduvad raadamisalast 30m kaugusele puistutes servamõjud. Muudest elupaigatüüpidest, mis on loodusala kaitse-eesmärgiks, jäävad laiendatava liinikoridori alale lood ehk alvarid (6280*) (ID-837793376; -273725024; -1041544800; -273725024; -1329545083; 1175845481), mida raadamistööd oluliselt ei mõjuta kui pinnasekahjustusi ei teki. Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel on alvari ala ID -273725024 käesoleval ajal karjatatav, osaliselt taastatud, kuid osaliselt ka metsastunud. Sama elupaigatüübi alad ID -837793376 ja -1041544800 on samuti karjatatavad ja vastavad kogu ulatuses elupaigatüübi 6280* tunnustele (väga esinduslikud). Liinikoridori laiendamine elupaigatüüpe oluliselt ei mõjuta, kui tööde käigus ei tekitata pinnasekahjustusi. Elupaigatüübi kadastikud (5130) ID 816531872 ala on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel lage karjatatav ala üksikute kadakatega, seega liinikoridori laiendamine seda elupaigatüüpi oluliselt ei mõjuta, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei teki. Elupaigatüüp kadastikud (5103) ala ID -772145083 asub hooldatavas liinikoridoris ning ei vasta välitöö andmetel elupaigatüübi tunnustele.
- Elupaigatüübi kadastikud (5130) ala ID 711445083 on välitöö andmetel kadakate ja mändidega tihedalt metsastunud ning ei vasta elupaigatüübi tunnustele.
- Kavandatud uue õhuliini liinikoridori alal inventeeritud *puisniitude* (6530*) (ID -1186830097) ja *puiskarjamaade* (9070) (ID -2120745481) pindala väheneb ning raadamise järgselt võib tihedamates puudesaludes avalduda servamõjusid kuni 30m kaugusel. Liinikoridori raadamisel tuleb eelnevalt lähikonnast leida vähemalt samaväärsed kompensatsioonialad.
- Uue kavandatud õhuliini liinikoridori jäävate elupaigatüüpide kadastikud (5130) (ID -1176045083; -1771945481) pindala väheneb.
- Uue õhuliini liinikoridori alale jäävad ka niiduelupaigatüübid *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 1078581382; 1078581382; 1077358334) ja *lood (alvarid - 6280*)* (ID-1138145481), millele liinikoridori raadamisel ei ole olulist mõju, kui pinnasekahjustusi ei tekitata.

Paiküla-Veere 4-1

- Uue õhuliini liinikoridori alale jääb elupaigatüüp liigirikkad *madalsood* (7230) (ID -24745083; 1520445481) millele liinikoridori rajamisel ja laiendamisel olulist mõju ei ole, kui tööde käigus alal pinnasekahjustusi ei tekitata.
- Uue õhuliini liinikoridori alal on inventeeritud elupaigatüüp *lood ehk alvarid* (6280*) (ID 668545540), millele raadamistööde tegemisel olulist mõju ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei teki.

- Kavandatud uue õhuliini liinikoridori alal inventeeritud elupaigatüüp *puiskarjamaad* (9070) (ID -2120745481) pindala väheneb ning raadamise järgselt võib tihedamates puudesaludes avalduda servamõjusid kuni 30m kaugusel.
- Uus kavandatav õhuliini koridor läbib vanad elupaigatüüpi *vanad laialehised metsad* (*9020) (ID 1586545083, mille keskosas liinikoridori raadamisega elupaigatüüp hävib ja alles jäävatel aladel avalduvad puistutes servamõjud kuni 30m kaugusel. Kavandatav liinikoridor piirneb elupaigatüübiga ID 1983645083, mis on Keskkonnaagentuuri tellitud inventuuri järgi 12.07.2025 määratletud elupaigatüübina vanad laialehised metsad (9020*). Liinikoridori raadamisel avalduvad ka selles puistus kuni 30m kaugusel servamõjud, kuid elupaigatüüp säilib.
- Uue õhuliini liinikoridori alale jäävad elupaigatüübid *liigirikkad niidud lubjavaesel mullal* (6270*) (ID 1073645083; 668045540; 1190545481;-1815345540), millel ortofoto põhjal kasvab mõnevõrra ka puittaimestikku. Raadamise järel muutuvad valgustingimused niitudel seal kasvavatele tüüpilistele taimedele soodsamaks ning olulist negatiivset mõju nende elupaigatüüpide seisundile ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekki.
- Uue kavandatud õhuliini liinikoridori jäävate elupaigatüüpide *kadastikud* (5130) (ID -1176045083; -1771945481) alal liinikoridori rajamisel nende pindala väheneb.
- Uue õhuliini liinikoridori alale jäävad ka elupaigatüübid *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 1078581382; 1078581382; 1077358334) ja *lood (alvarid - 6280*)* (ID-1138145481), millel puittaimestikku kasvab vähe ja liinikoridori raadamisel ei ole olulist mõju, kui pinnasekahjustusi ei tekitata.

Paiküla-Veere 5-1

- Uue õhuliini liinikoridori alale jääb elupaigatüüp *liigirikkad madalsood* (7230) (ID -24745083; 1520445481) millele liinikoridori rajamisel ja laiendamisel olulist mõju ei ole, kui tööde käigus alal pinnasekahjustusi ei tekitata.
- Uue liinikoridori alal on inventeeritud elupaigatüübid *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 1078581382; 1078581382; 1077358334) ja *lood ehk alvarid* (6280*) (ID 668545540; 935845481; 1349345481; 1175845481; 1175845481; 1138145481), millele raadamistööde tegemisel olulist mõju ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekki.
- Uue õhuliini liinikoridori alale jäävad elupaigatüübid *liigirikkad niidud lubjavaesel mullal* (6270*) (ID 1073645083; 668045540; 1190545481;-1815345540), millel ortofoto põhjal kasvab mõnevõrra ka puittaimestikku. Raadamise järel muutuvad valgustingimused niitudel seal kasvavatele tüüpilistele taimedele soodsamaks ning olulist negatiivset mõju nende elupaigatüüpide seisundile ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekki.
- Uue kavandatud õhuliini liinikoridori jäävate elupaigatüüpide *kadastikud* (5130) (ID -1176045083; -1771945481) pindala väheneb ning tööde käigus võib alal tekkida pinnasekahjustusi.
- Kavandatud uue õhuliini liinikoridori alal inventeeritud *puiskarjamaad* (9070) (ID -2120745481) pindala väheneb ning raadamise järgselt võib tihedamates puudesaludes avalduda servamõjusid kuni 30m kaugusel.

Paiküla-Veere 7-1

- Õhuliini liinikoridor kattub elupaigatüübiga *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 334545083), millele raadamistööde tegemisel olulist mõju ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekki. Sama elupaigatüübi alal on Keskkonnaagentuuri poolt tellitud inventuuri käigus piiritletud 0,18ha suurune elupaigatüübi *vanad laialehised metsad* (9020) ala, mis liinikoridori raadamisel hävib.
- Uue õhuliini liinikoridori alale jääb elupaigatüüp *liigirikkad madalsood* (7230) (ID 1016745481; 1377045579) millele liinikoridori rajamisel ja laiendamisel ning edaspidisel hooldamisel olulist mõju ei ole, kui tööde käigus alal pinnasekahjustusi ei tekitata.

- Uue õhuliini liinikoridori alale jääb elupaigatüüp *liigirikkad niidud lubjavaesel mullal* (6270*) (ID 1616545481, mis on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel hooldamata ning kogu ulatuses täielikult metsastunud. Ala ei vasta elupaigatüübi tunnustele ning kohapeal tehtud vaatluse põhjal ei ole võimalik ka taastada.
- Uue õhuliini liinikoridori alale jäävad elupaigatüübid *puiskarjamaad* (9070) (ID -599094799; -1905845083), mille pindala raadamise tulemusel väheneb ja lisaks avalduvad raadamisalast 30 m kaugusele puistus servamõjud

Paiküla–Veere 8-1

- Uue õhuliini liinikoridori ala läbib elupaigatüüpi *puisniidud* (6530*) (ID -1905845083) ja *puiskarjamaad* (9070) (ID -609245083), mille pindala raadamise järel väheneb ning raadamise järgselt võib tihedamates puudesaludes avalduda servamõjusid kuni 30m kaugusel.
- Kogu ulatuses jääb uue liinikoridori alale elupaigatüüp *lood (alvarid – 6280*)* (ID -9145083) ning mõned sama elupaigatüübi alad jäävad liinikoridori alale osaliselt (ID 668545540; 935845481; 1349345481). Liinikoridori raadamisel ei ole nendele elupaigatüüpidele olulist mõju, kui pinnasekahjustusi ei tekitata.
- Uue õhuliini liinikoridori alale jääb hõreda puittaimestikuga elupaigatüüp *liigirikkad madalsood* (7230) (ID -804145481), millele liinikoridori raadamisel olulist mõju ei ole, kui tööde käigus alal pinnasekahjustusi ei tekitata.
- Uue õhuliini liinikoridori alale jäävad elupaigatüübid *liigirikkad niidud lubjavaesel mullal* (6270*) (ID 1073645083; 668045540; 1190545481;-1815345540), millel ortofoto põhjal kasvab mõnevõrra ka puittaimestikku. Raadamise järel muutuvad valgustingimused niitudel seal kasvavatele tüüpilistele taimedele soodsamaks ning olulist negatiivset mõju nende elupaigatüüpide seisundile ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekki.
- Uue kavandatud õhuliini liinikoridori jäävate elupaigatüüpide *kadastikud* (5130) (ID -1176045083; -1771945481) pindala väheneb ja liinikoridori rajamise ja edaspidise hooldamise käigus võib tekkida pinnasekahjustusi.
- Uue õhuliini liinikoridori alale jäävad hõreda puittaimestikuga niiduelupaigatüübid *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 1077799531; 1077358334) ja *lood (alvarid – 6280*)* (ID -1138145481), millele liinikoridori raadamisel ei ole olulist mõju, kui pinnasekahjustusi ei tekitata.

Paiküla–Veere 9-1

- Uue õhuliini liinikoridori alale jääb hõreda puittaimestikuga elupaigatüüp *liigirikkad madalsood* (7230) (ID -24745083) millele liinikoridori rajamisel olulist mõju ei ole, kui tööde käigus alal pinnasekahjustusi ei tekitata.
- Kavandatud uue õhuliini liinikoridori alal inventeeritud elupaigatüüp *puiskarjamaa* (9070) (ID -2120745481) pindala väheneb ning raadamise järgselt võib tihedamates puudesaludes avalduda servamõjusid kuni 30m kaugusel.
- Uus kavandatav õhuliini koridor läbib elupaigatüüpi *vanad laialehised metsad (*9020)* (ID 1586545083), mille keskosas liinikoridori raadamisega elupaigatüüp hävib ja alles jäävatel aladel avalduvad puistutes servamõjud kuni 30m kaugusel.
- Uue õhuliini liinikoridori ala läbib elupaigatüüpe *puiskarjamaad* (9070) (ID -609245083; -1905845083), mille pindala raadamise järel väheneb ning raadamise järgselt võib tihedamates puudesaludes avalduda servamõjusid kuni 30m kaugusel.
- Uue liinikoridori alal on inventeeritud vähese puittaimestikuga elupaigatüüp *lood ehk alvarid* (6280*) (ID 668545540; 1175845481; -1138145481; 1078581382), millele raadamistööde tegemisel olulist mõju ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekki.

- Uue õhuliini liinikoridori alale jäävad elupaigatüübid *liigirikkad niidud lubjavaesel mullal* (6270*) (ID 1073645083; 668045540; 1190545481; -1815345540), millel ortofoto põhjal kasvab mõnevõrra ka puittaimestikku. Raadamise järel muutuvad valgustingimused niitudel seal kasvavatele tüüpilistele taimedele soodsamaks ning olulist negatiivset mõju nende elupaigatüüpide seisundile ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekki.
- Uue kavandatud õhuliini liinikoridori alale jäävate elupaigatüüpide *kadastikud* (5130) (ID -1176045083; -1771945481) pindala õhuliini liinikoridori raadamisel väheneb.
- Uue õhuliini liinikoridori alale jäävad elupaigatüübid *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 1077799531; 1077358334), millel puittaimestikku kasvab vähe ja liinikoridori raadamisel ei ole olulist mõju, kui pinnasekahjustusi ei tekitata.

Paiküla-Mägi-Kurdla 1-1

- Uue õhuliini liinikoridori servaalale jäävad hõreda puittaimestikuga elupaigatüübid *liigirikkad madalsood* (7230) (ID -24745083; 1955745083; 1520445481) millele liinikoridori rajamisel olulist mõju ei ole, kui tööde käigus alal pinnasekahjustusi ei tekitata.
- Kavandatud uue õhuliini liinikoridori alal inventeeritud elupaigatüüp *puiskarjamaa* (9070) (ID -2120745481) pindala väheneb ning raadamise järgselt võib tihedamates puudesaludes avalduda servamõjusid kuni 30m kaugusel.
- Uus kavandatav õhuliini koridor läbib vanad elupaigatüüpi vanad laialehised metsad (*9020) (ID 1586545083, mille keskosas liinikoridori raadamisega elupaigatüüp hävib ja alles jäävatel aladel avalduvad puistutes servamõjud kuni 30m kaugusel. Liinikoridori raadamisel tuleb eelnevalt lähikonnast leida vähemalt samaväärsed kompensatsioonialad. Kavandatav liinikoridor piirneb elupaigatüübiga ID 1983645083, mis on Keskkonnaagentuuri tellitud inventuuri järgi 12.07.2025 määratletud elupaigatüübina vanad laialehised metsad (9020*). Liinikoridori raadamisel avalduvad ka selles puistus kuni 30m kaugusel servamõjud, kuid elupaigatüüp säilib.

Paiküla-Mägi-Kurdla 2-1

- Uue õhuliini liinikoridori servaalale jäävad hõreda puittaimestikuga *elupaigatüübid liigirikkad madalsood* (7230) (ID -24745083; 1955745083; 1520445481) millele liinikoridori rajamisel olulist mõju ei ole, kui tööde käigus alal pinnasekahjustusi ei tekitata.
- Kavandatud uue õhuliini liinikoridori alal inventeeritud *puiskarjamaa* (9070) (ID -2120745481) pindala väheneb ning raadamise järgselt võib tihedamates puudesaludes avalduda servamõjusid kuni 30m kaugusel.
-

Paiküla-Mägi-Kurdla 3-1

- Uue õhuliini liinikoridori servaalale jäävad hõreda puittaimestikuga elupaigatüübid *liigirikkad madalsood* (7230) (ID -24745083; 1955745083; 1520445481; -565745540) millele liinikoridori rajamisel olulist mõju ei ole, kui tööde käigus alal pinnasekahjustusi ei tekitata. Samal trassil jääb elupaigatüüpe *liigirikkad madalsood* (7230) ka olemasoleva liinikoridori laienduse alale (ID -565745540), ka sellel alal ei ole liinikoridori raadamisel elupaigatüüpidele olulist mõju kui tööde käigus pinnast ei kahjustata. Kavandatav liinikoridor kattub lisaks sama elupaigatüübi alaga ID -188745083, mis ei vasta Keskkonnaagentuuri tellitud ja 22.07.2025 tehtud inventuuri andmetel elupaigatüübi tunnustele.
- Uue liinikoridori alal on inventeeritud hõreda ja ebaühtlase puittaimestikuga elupaigatüüp *lood ehk alvarid* (6280*) (ID -505545481; 477517742; 101200246; 101992153), millele raadamistööde tegemisel olulist negatiivset mõju ei ole, kui tööde käigus pinnast ei kahjustata. Samal trassil jääb elupaigatüüpe *lood ehk alvarid* (6280*) (ID; 477517742; -2118745083; -221545083) ka olemasoleva liinikoridori laienduse alale, kus raadamistöödel

ei ole olulist negatiivset mõju elupaigatüübi seisundile, kui pinnast ei kahjustata. Elupaigatüübi lood ehk alvarid (6280*) alad ID 1406145083, -505545481, 208345540 ja 477517742 on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel hooldamata ning täielikult metsastunud. Seega ei mõjuta liinikoridori raadamine nende elupaigatüüpide seisundit.

- Kavandatud uue õhuliini liinikoridori alal inventeeritud elupaigatüüp *puiskarjamaad* (9070) (ID -2120745481) pindala väheneb ning raadamise järgselt võib tihedamates puudesaludes avalduda servamõjusid kuni 30m kaugusel.
- Olemasoleva liinikoridori laienduse alale jääb elupaigatüüp *sinihelmikakooslused* (6410) (ID 1690345083), millele raadamistööde tegemisel olulist mõju ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekki. Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel on selle elupaigatüübi ala peaaegu kogu ulatuses kattunud paakspuu ja pajuga, liinikoridoriga kattuv asjaosas on säilinud elupaigatüübi tunnustele vastav kooslus.
- Olemasoleva liinikoridori laienduse ala läbib Natura 2000 võrgustikku kuuluvat Asva loodusala. Asva loodusala kaitse-eesmärkidest kattub olemasoleva liinikoridori laienduse alaga vanad laialehised metsad (*9020) (ID 1643545481) ja puiskarjamaad (9070) (ID -1588986322; 971849296), mille pindala raadamise tulemusel väheneb ja lisaks avalduvad raadamisalast 30m kaugusele puistutes servamõjud. Muudest elupaigatüüpidest, mis on loodusala kaitse-eesmärgiks, jäävad laiendatava liinikoridori alale lood ehk alvarid (6280*) (ID-837793376; -273725024; -1041544800; -273725024; -1329545083; 1175845481), mida raadamistööd oluliselt ei mõjuta kui pinnasekahjustusi ei tekki. Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel on alvari ala ID -273725024 käesoleval ajal karjatatav, osaliselt taastatud, kuid osaliselt ka metsastunud. Sama elupaigatüübi alad ID -837793376 ja -1041544800 on samuti karjatatavad ja vastavad kogu ulatuses elupaigatüübi 6280* tunnustele (väga esinduslikud). Liinikoridori laiendamine elupaigatüüpe oluliselt ei mõjuta, kui tööde käigus ei tekitata pinnasekahjustusi. Elupaigatüübi kadastikud (5130) ID 816531872 ala on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel lage karjatatav ala üksikute kadakatega, seega liinikoridori laiendamine seda elupaigatüüpi oluliselt ei mõjuta, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekki. Elupaigatüüp kadastikud (5103) ala ID -772145083 asub hooldatavas liinikoridoris ning ei vasta välitöö andmetel elupaigatüübi tunnustele.
- Elupaigatüübi kadastikud (5130) ala ID 711445083 on välitöö andmetel kadakate ja mändidega tihedalt metsastunud ning ei vasta elupaigatüübi tunnustele.

Paiküla-Mägi-Kurdla 4-1

- Uue õhuliini liinikoridori alale jäävad hõreda puittaimestikuga elupaigatüübid *liigirikkad madalsood* (7230) (ID -24745083; 1955745083; 1520445481; -565745540) millele liinikoridori rajamisel olulist mõju ei ole, kui tööde käigus alal pinnasekahjustusi ei tekitata. Samal trassil jääb elupaigatüüp *liigirikkad madalsood* (7230) ka olemasoleva liinikoridori laienduse alale (ID -565745540), ka sellel alal ei ole liinikoridori raadamisel elupaigatüüpidele olulist mõju kui tööde käigus pinnast ei kahjustata. Kavandatav liinikoridor kattub lisaks sama elupaigatüübi alaga ID -188745083, mis ei vasta Keskkonnaagentuuri tellitud ja 22.07.2025 tehtud inventuuri andmetel elupaigatüübi tunnustele.
- Uus kavandatav õhuliini koridor läbib elupaigatüüpi *vanad laialehised metsad* (9020*) (ID 1586545083), mille keskosas liinikoridori raadamisega elupaigatüüp hävib ja alles jäävatel aladel avalduvad puistutes servamõjud kuni 30m kaugusel.
- Uue liinikoridori alal on inventeeritud hõreda ja ebaühtlase puittaimestikuga elupaigatüüp lood ehk alvarid (6280*) (ID 477517742; 101200246; 101992153), millele raadamistööde tegemisel olulist negatiivset mõju ei ole, kui tööde käigus pinnast ei kahjustata. Samal trassil jääb elupaigatüüpe lood ehk alvarid (6280*) (ID 477517742; -221545083) ka olemasoleva liinikoridori laienduse alale, kus raadamistöödel ei ole olulist negatiivset mõju elupaigatüübi seisundile, kui pinnast ei kahjustata. Elupaigatüübi lood ehk alvarid (6280*) alad ID

1406145083 ja ID 208345540 on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel hooldamata ning täielikult metsastunud.

- Olemasoleva liinikoridori laienduse alale jääb elupaigatüüp *sinihelmikakooslused* (6410) (ID 1690345083), millele raadamistööde tegemisel olulist mõju ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei teki. Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel on selle elupaigatüübi ala peaaegu kogu ulatuses kattunud paakspuu ja pajuga, liinikoridoriga kattuv asaosas on säilinud elupaigatüübi tunnustele vastav kooslus.
- Kavandatud uue õhuliini liinikoridori alal inventeeritud *puiskarjamaa* (9070) (ID - 2120745481) pindala väheneb ning raadamise järgselt võib tihedamates puudesaludes avalduda servamõjusid kuni 30m kaugusel.
- Olemasoleva liinikoridori laienduse ala läbib Natura 2000 võrgustikku kuuluvat Asva loodusala. Asva loodusala kaitse-eesmärkidest kattub olemasoleva liinikoridori laienduse alaga vanad laialehised metsad (*9020) (ID 1643545481) ja puiskarjamaad (9070) (ID - 1588986322; 971849296), mille pindala raadamise tulemusel väheneb ja lisaks avalduvad raadamisalast 30m kaugusele puistutes servamõjud. Muudest elupaigatüüpidest, mis on loodusala kaitse-eesmärgiks, jäävad laiendatava liinikoridori alale lood ehk alvarid (6280*) (ID-837793376; -273725024; -1041544800; -273725024; -1329545083; 1175845481), mida raadamistööd oluliselt ei mõjuta kui pinnasekahjustusi ei tekki. Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel on alvari ala ID -273725024 käesoleval ajal karjatatav, osaliselt taastatud, kuid osaliselt ka metsastunud. Sama elupaigatüübi alad ID - 837793376 ja -1041544800 on samuti karjatatavad ja vastavad kogu ulatuses elupaigatüübi 6280* tunnustele (väga esinduslikud). Liinikoridori laiendamine elupaigatüüpe oluliselt ei mõjuta, kui tööde käigus ei tekitata pinnasekahjustusi. Elupaigatüübi kadastikud (5130) ID 816531872 ala on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel lage karjatatav ala üksikute kadakatega, seega liinikoridori laiendamine seda elupaigatüüpi oluliselt ei mõjuta, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekki. Elupaigatüüp kadastikud (5103) ala ID -772145083 asub hooldatavas liinikoridoris ning ei vasta välitöö andmetel elupaigatüübi tunnustele.
- Elupaigatüübi kadastikud (5130) ala ID 711445083 on välitöö andmetel kadakate ja mändidega tihedalt metsastunud ning ei vasta elupaigatüübi tunnustele.

Paiküla-Mägi-Kurdla 5-1

- Uue õhuliini liinikoridori ala läbib elupaigatüüpi *puisniidud* (6530*) (ID -1905845083) ja *puiskarjamaad* (9070) (ID -609245083), mille pindala raadamise järel väheneb ning raadamise järgselt võib tihedamates puudesaludes avalduda servamõjusid kuni 30m kaugusel. Kogu ulatuses jääb uue liinikoridori alale elupaigatüüp *lood* (*alvarid* - 6280*) (ID -9145083), millele liinikoridori raadamisel ei ole olulist mõju, kui pinnasekahjustusi ei tekitata. Uue õhuliini liinikoridori alale jääb hõreda puittaimestikuga elupaigatüüp *liigirikkad madalsood* (7230) (ID -804145481), millele liinikoridori raadamisel olulist mõju ei ole, kui tööde käigus alal pinnasekahjustusi ei tekitata.
- Uue õhuliini liinikoridori alale jäävad elupaigatüübid *liigirikkad niidud lubjavaesel mullal* (6270*) (ID 1073645083; 668045540; 1190545481;-1815345540), millel ortofoto põhjal kasvab mõnevõrra ka puittaimestikku. Raadamise järel muutuvad valgustingimused niitudel seal kasvavatele tüüpilistele taimedele soodsamaks ning olulist negatiivset mõju nende elupaigatüüpide seisundile ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekki.
- Uue kavandatud õhuliini liinikoridori jäävate elupaigatüüpide *kadastikud* (5130) (ID - 1176045083; -1771945481) pindala väheneb ja liinikoridori rajamisel ja hooldamisel võib tekkida pinnasekahjustusi.
- Uue õhuliini liinikoridori alale jäävad ka hõreda puittaimestikuga elupaigatüübid *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 1077799531; 1077358334) ja *lood* (*alvarid* - 6280*) (ID - 1138145481), millele liinikoridori raadamisel ei ole olulist mõju, kui pinnasekahjustusi ei tekitata.

Paiküla-Mägi-Kurdla 6-1

- Uue õhuliini liinikoridori alale jääb hõreda puittaimestikuga elupaigatüüp *liigirikkad madalsood* (7230) (ID 1955745083; -24745083) millele liinikoridori rajamisel olulist mõju ei ole, kui tööde käigus alal pinnasekahjustusi ei tekitata.
- Uus kavandatav õhuliini koridor läbib elupaigatüüpi *vanad laialehised metsad* (9020*) (ID 1586545083), mille keskosas liinikoridori raadamisega elupaigatüüp hävib ja alles jäävatel aladel avalduvad puistutes servamõjud kuni 30m kaugusel.
- Uue õhuliini liinikoridori ala läbib elupaigatüüpe *puiskarjamaad* (9070) (ID -609245083; -2120745481), mille pindala raadamise järel väheneb ning raadamise järgselt võib tihedamates puudesaludes avalduda servamõjusid kuni 30m kaugusel.

3.3. Saaremaalt mandrile

Mägi-Kurdla-Paatsalu

- Maakaabli trass on kavandatud osaliselt Kahtla-Kübassaare loodusalale. Kahtla-Kübassaare loodusala kaitstavad elupaigatüübid on *veealused liivamadala* (1110), *liivased ja mudased pagurannad* (1140), *rannikulõukad* (*1150), *laiad madalad lahed* (1160), *karid* (1170), *esmased rannavallid* (1210), *püsitaimestikuga kivirannad* (1220), *merele avatud pankrannad* (1230), *väikesaared ning laiud* (1620), *rannaniidud* (*1630), *kadastikud* (5130), *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*), *lood (alvarid - 6280*)*, *sinihelmikakooslused* (6410), *puisniidud* (*6530), *lubjarikkad madalood lääne-möödkrohuga* (7210*), *liigirikkad madalood* (7230), *vanad loodusmetsad* (9010*), *vanad laialehised metsad* (9020*) ning *soostuvad ja soo-lehtmetsad* (9080*). Kaitse-eesmärgiks olevatest elupaigatüüpidest jäävad maakaabli trassile *rannaniidud* (1630*) (ID 12549296), *lood (alvarid - 6280*)* (ID 1599745083; -1854976906; -739445083), *rannuniidud* (1630*) (ID 12549296) ja *kadastikud* (ID 1310237107). Kavandatud maakaabli liinikoridori alal on inventeeritud hõreda ja ebaühtlase puittaimestikuga elupaigatüüp *lood ehk alvarid* (6280*) (ID 101992153; 545794654; -628837109; -823537109). Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel on alvarite alad ID 545794654; -628837109; -823537109 karjatatavad ja hooldatud alad, üksnes ala ID -628837109 on liinikoridoriga kattuvana alal metsastunud, ei ole sellel alal taastatav ega vasta elupaigatüübi tunnustele. Loopealsed (alvarid) on väärtuslikud kooslused õhukesel mullal, mis on kujunenud pikaajalise karjatamise järel ning nendel aladel on väga liigirikas elustik. Maakaabli paigaldamine lahtisel meetodil rikub pinnase ning seega tuleb maakaabel elupaigatüübi *lood ehk alvarid* (6280*) alade ID 545794654 ja -823537109 paigaldada kinnisel meetodil. Elupaigatüübi *rannaniidud* (1630*) ala ID 12549296 on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel hooldamata ning rannikuala katab roostik. Paiguti kasvab alal puittaimestikku. Ala ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Maakaabli paigaldamine ei mõjuta oluliselt elupaigatüübi seisundit. Merekaabli trassikoridor läbib elupaigatüübi *kadastikud* (5130) ala ID 1310237107, mis on välitöö andmetel hooldamata ja kaetud tihedalt kadakatega. Elupaigatüüpi on võimalik taastada. Kaabel tuleb elupaigatüübi kahjustamise vältimiseks alal paigaldada kinnisel meetodil.
- Kahtla-Kübassaare loodusalal on merekaabli trass kavandatud läbi elupaigatüüpide *laiad madalad lahed* (1160), *kadastikud* (5130) ning piirneb elupaigatüübiga *rannaniidud* (1630*). Meres paiknevad kaablid süvistatakse mere põhja vähemalt 1m sügavusele. Alla 6 m sügavuses meres süvistatakse kaablid 1,5 m sügavusele mere põhja. Kuna merekaablit ei paigaldada kinnisel meetodil, tuleb kaablitrassile jäävates maismaa elupaigatüüpides kaabli paigaldamiseks teha kaevised. Merekaabli paigaldamiseks tuleks seega 15m laiuses raadamisvööndis läbi kaevata elupaigatüübi *kadastikud* (5130) (ID 1310237107) ala, kus kujunenud kooslused kaevealal hävivad. Samuti võib merekaabli paigaldamine mõjutada elupaigatüübi *rannaniidud* (1630*) alasid ID -192937108 ja 1222945083, kus kavandatud kaablitrass möödub lähedalt ning laidude vahel madalas vees tuleb samuti teha kaevetöid.

Rannaniite võib mõjutada kaabli paigaldustöödel kasutatava tehnika tallamine ja leviv heljum, mis tekitab muutusi ranniku pinnases ja mõjutab seal kasvavat taimestikku.

- Väinamere looduslal läbib merekaabli trass elupaigatüüpi *väikesaared ning laiud* (1620) ala ID -1218145481, kus kaevetööde tegemisel hävivad kujunenud kooslused ja kahjustatakse seal leiduvate liikide elupaiku. Elupaigatüübi *väikesaared ning laiud* (1620) määratlemisel on esiplaanil zooloogilised väärtused, st. kooslus lindude ja mereimetajate elupaigana.
- Maakaabli trass läbib elupaigatüüpi *lood ehk alvarid* (6280*) (ID 101200246 ja 101992153), mis on kujunenud pikaajalise karjatamise järel ning nendel aladel on väga liigirikas elustik. Maakaabli paigaldamine lahtisel meetodil rikub pinnase ning elupaigatüübile iseloomulikud kooslused.
- Mandri rannikul on maakaabli trass kavandatud elupaigatüübi *rannaniidud* (1630*) alale (ID -1541345083). Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel on ala ID -1541345083 pikalt hooldamata ning alates veepiirist kaetud roostikuga. Veepiirist kaugemal kasvab alal ka põõsaid. Ala ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Maakaabelliini paigaldamine ei avalda sellel alal elupaigatüübile olulist mõju.

Mägi-Kurdla- Muriste

- Maakaabli trass on kavandatud osaliselt Kahtla-Kübassaare loodusalale. Kahtla-Kübassaare loodusala kaitstavad elupaigatüübid on *veealused liivamadala* (1110), *liivased ja mudased pagurannad* (1140), *rannikulõukad* (*1150), *laiad madalad lahed* (1160), *karid* (1170), *esmased rannavallid* (1210), *püsitaimestuga kivirannad* (1220), *merele avatud pankrannad* (1230), *väikesaared ning laiud* (1620), *rannaniidud* (*1630), *kadastikud* (5130), *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*), *lood (alvarid - 6280*)*, *sinihelmikakooslused* (6410), *puisniidud* (*6530), *lubjarikkad madalsood lääne-möökhuga* (7210*), *liigirikkad madalsood* (7230), *vanad loodusmetsad* (9010*), *vanad laialehised metsad* (9020*) ning *soostuvad ja soo-lehtmetsad* (9080*). Kaitse-eesmärgiks olevatest elupaigatüüpidest jäävad maakaabli trassile *rannaniidud* (1630*) (ID 12549296), *lood (alvarid - 6280*)* (ID 1599745083; -1854976906; -739445083), *rannikuniidud* (1630*) (ID 12549296) ja *kadastikud* (ID 1310237107). Kavandatud maakaabli liinikoridori alal on inventeeritud hõreda ja ebaühtlase puittaimestikuga elupaigatüüp *lood ehk alvarid* (6280*) (ID 101992153; 545794654; -628837109; -823537109). Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel on alvarite alad ID 545794654; -628837109; -823537109 karjatatavad ja hooldatud alad, üksnes ala ID -628837109 on liinikoridoriga kattuvana alal metsastunud, ei ole sellel alal taastatav ega vasta elupaigatüübi tunnustele. Loopealsed (alvarid) on väärtuslikud kooslused õhukesel mullal, mis on kujunenud pikaajalise karjatamise järel ning nendel aladel on väga liigirikas elustik. Maakaabli paigaldamine lahtisel meetodil rikub pinnase ning seega tuleb maakaabel elupaigatüübi *lood ehk alvarid* (6280*) alade ID 545794654 ja -823537109 paigaldada kinnisel meetodil. Elupaigatüübi *rannaniidud* (1630*) ala ID 12549296 on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel hooldamata ning rannikuala katab roostik. Paiguti kasvab alal puittaimestikku. Ala ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Maakaabli paigaldamine ei mõjuta oluliselt elupaigatüübi seisundit. Merekaabli trassikoridor läbib elupaigatüübi *kadastikud* (5130) ala ID 1310237107, mis on välitöö andmetel hooldamata ja kaetud tihedalt kadakatega. Elupaigatüüpi on võimalik taastada. Kaabel tuleb elupaigatüübi kahjustamise vältimiseks alal paigaldada kinnisel meetodil.
- Maakaabli trass läbib elupaigatüüpi *lood ehk alvarid* (6280*) (ID 101200246 ja 101992153), mis on kujunenud pikaajalise karjatamise järel ning nendel aladel on väga liigirikas elustik. Maakaabli paigaldamine lahtisel meetodil rikub pinnase ning elupaigatüübile iseloomulikud kooslused.
- Kahtla-Kübassaare loodusalal on merekaabli trass kavandatud läbi elupaigatüüpide *laiad madalad lahed* (1160), *kadastikud* (5130) ning piirneb elupaigatüübiga *rannaniidud* (1630*). Meres paiknevad kaablid süvistatakse mere põhja vähemalt 1m sügavusele. Alla 6 m sügavuses meres süvistatakse kaablid 1,5 m sügavusele mere põhja. Kuna merekaablit ei paigaldada kinnisel meetodil, tuleb kaablitrassile jäävates maismaa elupaigatüüpides kaabli

paigaldamiseks teha kaevised. Merekaabli paigaldamiseks tuleks seega 15m laiuses raadamisvööndis läbi kaevata elupaigatüübi *kadastikud* (5130) (ID 1310237107) ala, kus kujunenud kooslused kaevealal hävivad. Samuti võib merekaabli paigaldamine mõjutada elupaigatüübi *rannaniidud* (1630*) alasid ID -192937108 ja 1222945083, kus kavandatud kaablitross möödub lähedalt ning laidude vahel madalas vees tuleb samuti teha kaevetöid. Rannaniite võib mõjutada kaabli paigaldustöödel kasutatava tehnika tallamine ja leviv heljum, mis tekitab muutusi ranniku pinnases ja mõjutab seal kasvavat taimestikku.

- Mandri rannikul on maakaabli trass kavandatud Väinamere loodusalale, kus kaitstavad elupaigatüübid on *veealused liivamadald* (1110), *liivased ja mudased pagurannad* (1140), *rannikulõukad* (*1150), *laiad madald lahed* (1160), *karid* (1170), *esmased rannavallid* (1210), *püsitaimestuga kivrannad* (1220), *merele avatud pankrannad* (1230), *soolakulised muda- ja liivarannad* (1310), *väikesaared ning laiud* (1620), *rannaniidud* (*1630), *püsitaimestuga liivarannad* (1640), *jõed ja ojad* (3260), *kuivad nõmmed* (4030), *kadastikud* (5130), *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210), *liigirikkad niidud lubjavaesel mullal* (*6270), *lood (alvarid – *6280)*, *sinihelmikakooslused* (6410), *niiskuslembesed kõrgrohustud* (6430), *aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud* (6510), *puisniidud* (*6530), *rabad* (*7110), *allikad ja allikasood* (7160), *lubjarikkad madalsood lääne-mõökrohuga* (*7210), *nõrglubja-allikad* (*7220), *liigirikkad madalsood* (7230), *lubjakivipaljandid* (8210), *vanad loodusmetsad* (*9010), *vanad laialehised metsad* (*9020), *rohunditerikkad kuusikud* (9050), *puiskarjamaad* (9070), *soostuvad ja soo-lehtmetsad* (*9080), *rusukallete ja jäärakute metsad (pangametsad – *9180)*, *siirdesoo- ja rabametsad* (*91D0) ning *lammi-lodumetsad* (*91E0). Elupaigatüübi *rannaniidud* (1630*) ala ID 447337104 on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel pikalt hooldamata ning alates veepiirist kaetud roostikuga. Ala ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Maakaabelliini paigaldamine ei avalda elupaigatüübile olulist mõju. Elupaigatüübi *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) alal ID -1615837104 rikutakse maakaabli lahtisel meetodil paigaldamisel kaevealal kujunenud niidukooslused. Seetõttu tuleb nendel aladel maakaabel paigaldada kinnisel meetodil.
- Kavandatud maakaablitross läbib Nehatu looduskaitseala, samal alal ka Väinamere loodusala. Nehatu LKA alal läbib kavandatud maakaablitross elupaigatüüpi *puisniidud* (6530*) (ID -1274536694), kus on EELISE andmetel tehtud metsamajanduslikke töid ning elupaiga esinduslikkuseks on määratud D-väheesinduslik ja looduskaitseks seisundiks B-kõrge väärtus. Metsaregistri¹⁰ andmetel kasvavad selle elupaigatüübi alale jäävas lõigus maakaabli trassi alal 59 kuni 89-aastased kase enamusega puistud ning 40-meetrisel lõigul 99-aastase kaalutud keskmise vanusega haava enamusega puistu. Maakaabli trassiga kattuvatel eraldistel on metsaregistri arhiivi andmetel 2018-2019. aastal tehtud sanitaarraiet ja aegjärkset raiet. Elupaigatüübi kirjelduse põhjal on mets sellel alal puisniidu-ilmeline, kuid seal pole kunagi niidetud ega karjatatud. Kirjelduse järgi leidub alal ka väariselupaiga tunnusliike. Seega on ala kantud registrisse potentsiaalse elupaigatüübina (D-esinduslikkus), kuid alal leidub muid täpsustamata loodusväärtusi. Avatud meetodil maakaabli paigaldamine rikub elupaigatüübi alal kujunenud kooslused ja seal asuvad loodusväärtused, seega tuleb maakaabel elupaigatüübi *puisniidud* (6530*) alal loodusväärtuste kahjustamise vältimiseks paigaldada kinnisel meetodil. Väinamere loodusalal läbib kavandatud maakaabli trass elupaigatüüpe *rannikulõukad* (1150*) ja *niiskuslembesed kõrgrohustud* (6430), mis on mõlemad loodusala kaitse-eesmärgiks. Nende elupaigatüüpide kahjustamist on võimalik vältida, kui maakaabel paigaldada kinnisel meetodil.

¹⁰ Metsaregistri kaardirakendus, Maa- ja Ruumiamet. Leitav aadressil <https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/metsaregister>, (külastatud 29.10.2025)

Mägi-Kurdla- Hanila

- Maakaabli trass on kavandatud osaliselt Kahtla-Kübassaare loodusalale. Kahtla-Kübassaare loodusala kaitstavad elupaigatüübid on *veealused liivamadald* (1110), *liivased ja mudased pagurannad* (1140), *rannikulõukad* (*1150), *laiad madald lahed* (1160), *karid* (1170), *esmased rannavallid* (1210), *püsitaimestuga kivirannad* (1220), *merele avatud pankrannad* (1230), *väikesaared ning laiud* (1620), *rannaniidud* (*1630), *kadastikud* (5130), *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*), *lood (alvarid - 6280*)*, *sinihelmikakooslused* (6410), *puisniidud* (*6530), *lubjarikkad madalood lääne-möökhuga* (7210*), *liigirikkad madalood* (7230), *vanad loodumetsad* (9010*), *vanad laialehised metsad* (9020*) ning *soostuvad ja soo-lehtmetsad* (9080*). Kaitse-eesmärgiks olevatest elupaigatüüpidest jäävad maakaabli trassile *rannaniidud* (1630*) (ID 12549296), *lood (alvarid - 6280*)* (ID 1599745083; -1854976906; -739445083), *rannikuniidud* (1630*) (ID 12549296) ja *kadastikud* (ID 1310237107). Kavandatud maakaabli liinikoridori alal on inventeeritud hõreda ja ebaühtlase puittaimestikuga elupaigatüüp *lood ehk alvarid* (6280*) (ID 101992153; 545794654; -628837109; -823537109). Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel on alvarite alad ID 545794654; -628837109; -823537109 karjatatavad ja hooldatud alad, üksnes ala ID -628837109 on liinikoridoriga kattuvalla alal metsastunud, ei ole sellel alal taastatav ega vasta elupaigatüübi tunnustele. Loopealsed (alvarid) on väärtuslikud kooslused õhukesel mullal, mis on kujunenud pikaajalise karjatamise järel ning nendel aladel on väga liigirikas elustik. Maakaabli paigaldamine lahtisel meetodil rikub pinnase ning seega tuleb maakaabel elupaigatüübi *lood ehk alvarid* (6280*) alade ID 545794654 ja -823537109 paigaldada kinnisel meetodil. Elupaigatüübi *rannaniidud* (1630*) ala ID 12549296 on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel hooldamata ning rannikuala katab roostik. Paiguti kasvab alal puittaimestikku. Ala ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Maakaabli paigaldamine ei mõjuta oluliselt elupaigatüübi seisundit. Merekaabli trassikoridor läbib elupaigatüübi *kadastikud* (5130) ala ID 1310237107, mis on välitöö andmetel hooldamata ja kaetud tihedalt kadakatega. Elupaigatüüpi on võimalik taastada. Kaabel tuleb elupaigatüübi kahjustamise vältimiseks alal paigaldada kinnisel meetodil.
Maakaabli trass läbib elupaigatüüpi *lood ehk alvarid* (6280*) (ID 101200246 ja 101992153), mis on kujunenud pikaajalise karjatamise järel ning nendel aladel on väga liigirikas elustik. Maakaabli paigaldamine lahtisel meetodil rikub pinnase ning elupaigatüübile iseloomulikud kooslused.
- Kahtla-Kübassaare loodusalal on merekaabli trass kavandatud läbi elupaigatüübi *kadastikud* (5130) ning piirneb elupaigatüübiga *rannaniidud* (1630*). Meres paiknevad kaablid süvistatakse mere põhja vähemalt 1m sügavusele. Alla 6 m sügavuses meres süvistatakse kaablid 1,5 m sügavusele mere põhja. Kuna merekaablit ei paigaldada kinnisel meetodil, tuleb kaablitrassile jäävates maismaa elupaigatüüpidel kaabli paigaldamiseks teha kaevised. Merekaabli paigaldamiseks tuleks seega 15m laiuses raadamisvööndis läbi kaevata elupaigatüübi *kadastikud* (5130) (ID 1310237107) ala, kus kujunenud kooslused kaevealal hävivad. Samuti võib merekaabli paigaldamine mõjutada elupaigatüübi *rannaniidud* (1630*) alasid ID -192937108 ja 1222945083, kus kavandatud kaablitrass möödub lähedalt ning laidude vahel madalas vees tuleb samuti teha kaevetöid. Rannaniite võib mõjutada kaabli paigaldustöödel kasutatava tehnika tallamine ja leviv heljum, mis tekitab muutusi ranniku pinnases ja mõjutab seal kasvavat taimestikku.
- Mandri rannikul on maakaabli trass kavandatud elupaigatüüpide *rannaniidud* (1630*) (ID -1796045481) ja *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 1971645481) aladel. Elupaigatüübi *rannaniidud* (1630*) ala ID -1796045481 on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel pikalt hooldamata ning alates veepiirist kaetud roostikuga, veepiirist kaugemal ka põõsastikuga. Ala ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Maakaabelliini paigaldamine ei avalda elupaigatüübile olulist mõju. Maakaabli paigaldamisel elupaigatüübi *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 1971645481) alal avatud meetodil rikutakse kaevealal kujunenud niidukooslused. Lisaks seguneb kaevealal pinnas ning muutub

pinnase tihedus, mis takistab niiduala taastamist, võimalik on ka invasiivsete liikide pealekasv. Elupaiga säilimiseks tuleb sellel alal kaabel paigaldada kinnisel meetodil.

- Kavandatud maakaablitrass läbib Nehatu looduskaitsealaga kattuvus lõigus Väinamere loodusala. Väinamere loodusalaga kattuvus lõigus on maakaabelliin kavandatud olemasoleva õhuliini liinikoridori ning ei kattu kaitse-eesmärkide aladega, seega olulist negatiivset mõju maakaabli paigaldamisel selles lõigus Väinamere loodusalale ei ole.

Veere-Paatsalu 1

- Kavandatud maakaabli trass kattub Väikese väina loodusalaga. Väikse väina loodusalal on kaitstavad elupaigatüübid veealused *liivamadalad* (1110), *rannikulõukad* (*1150), *laiad madalad lahed* (1160), *esmased rannavallid* (1210), *merele avatud pankrannad* (1230), *soolakulised muda- ja liivarannad* (1310), *väikesaared ning laiud* (1620), *rannaniidud* (*1630), *kadastikud* (5130), *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210), *liigirikkad niidud lubjavaesel mullal* (*6270), *lood (alvarid - *6280)*, *puisniidud* (*6530), *lubjarikkad madalsood lääne-mõõkrohuga* (*7210), *liigirikkad madalsood* (7230), *vanad loodumetsad* (*9010), *vanad laialehised metsad* (*9020) ja *puiskarjamaad* (9070). Väikse väina loodusalal kattub maakaablitrass kaitse-eesmärgiks olevate elupaigatüüpidega *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 2044333368), *rannaniidud* (*1630) (ID 832621998; 867469346 - 919745481), *kadastikud* (5130) (ID 833051936). Avatud meetodil maakaabli paigaldamine rikub kaevealal kujunenud niidukooslused ja nende kasvuala pinnase, seega tuleb nendel aladel maakaabel paigaldada kinnisel meetodil.
- Väikese Väina loodusalal kattub merekaabli trass elupaigatüübiga *väikesaared ning laiud* (1620) alaga ID 405345083. Meres paiknevad kaablid süvistatakse mere põhja vähemalt 1m sügavusele. Alla 6 m sügavuses meres süvistatakse kaablid 1,5 m sügavusele mere põhja. Kuna merekaablit ei paigaldata kinnisel meetodil, tuleb kaablitrassile jäävates maismaa elupaigatüüpides kaabli paigaldamiseks teha kaevised. Merekaabli paigaldamiseks tuleks seega 15m laiuses raadamisvööndis läbi kaevata elupaigatüübi *väikesaared ning laiud* (1620) ala, kus kujunenud kooslused kaevealal hävivad. Elupaigatüübi väikesaared ning laiud (1620) määratlemisel on esiplaanil zooloogilised väärtused, st. kooslus lindude ja mereimetajate elupaigana.
- Maakaabli trassiga kattub elupaigatüüp *rannaniidud* (1630*) (ID -2028945481), mis on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel pikalt hooldamata ning kogu ulatuses tihedalt kaetud kadakate ja pöösastikuga. Ala ei vasta enam elupaigatüübi tunnustele ja maakaabli paigaldamine seda ei kahjusta.
- Elupaigatüübi *rannaniidud* (1630*) ala ID 1070045083 on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel pikalt hooldamata ning alates veepiirist kaetud roostikuga. Veepiirist ja roostikust sisemaa suunas on niiduala samuti hooldamata ning ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Ala on siiski taastatav.
- Maakaabli trass kattub elupaigatüübiga *vanad loodumetsad* (9010*) (ID 1381645083) umbes 3,8 ha ulatuses. Elupaigatüüp on inventeeritud 2002. aastal ja selle pindala on EELISe andmetel 216 ha. Selle elupaigatüübi alal on Maa- ja Ruumiameti Metsamuutuste kaardirakenduse andmetel tehtud mitmel pool raietoid ajavahemikul 2015-2017.a. Samuti on metsakorralduse andmete põhjal valdaval osal maakaabli trassil keskealised ja valmivad metsad. Seega võib tegelik olukord olla ka muutunud ka kavandatud maakaabli trassi alal. Maakaabli paigaldamisel väheneb elupaigatüübi pindala.
- Maakaabli trass läbib elupaigatüübi *liigirikkad madalsood* (7230) ala ID -1849745481, mis vastab Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel elupaigatüübi tunnustele. Ala põhjaosas on märgatavad sõidukiga tekitatud kerged pinnasekahjustused, muus osas on ala loodusliku ilmega. Soopind on madalmätlik. Maakaabli paigaldamine väheneb esindusliku elupaigatüübi pindala.
- Maakaabli trass läbib elupaigatüübi *rannaniidud* (1630*) ala ID -116445481, mis on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel enamjaolt majandamata ning ala katab roostik. Ala põhjaosas hoonete ümbruses on niidetud alasid ning seal on säilinud

elupaigatüübi tunnustele vastavaid alasid. Elupaigatüübile vastavatel aladel kasvasid halofiilseid taimeliike. Ala on taastatav. Maakaabli rajamine elupaikade alal neid oluliselt ei mõjuta, kuid maakaabli alal elupaigatüüp hävib.

- Maakaablitrass kattub elupaigatüübiga *lood (alvarid – *6280)* (ID 2136745481), kus avatud meetodil maakaabli paigaldamine rikub elupaigale tüüpilised kooslused.
- Maakaabli trassikoridor on kavandatud Simiste-Oina loodusala (RAH0000407) lõunaserva lähedale, samal alal asub ka loodusala kaitse-eesmärgiks olev elupaigatüüp *lood (alvarid – *6280)*, millega kavandatud trassikoridor väikeses ulatuses kattub. Kaardiandmete põhjal looduslal selles piirkonnas puittaimestikku ei kasva, seega ei ole loodusala ja elupaigatüübi piires ei ole vaja raadata ning maakaabli paigaldamine väljaspool neid alasid ei mõjuta negatiivselt loodusala kaitse-eesmärkide seisundit.
- Maakaabli trass läbib elupaigatüübi *lubjarikkad madalsood lääne-mõõkrohuga (7210*)* ala ID -1257445083, mis vastab Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel elupaigatüübi tunnustele. Ala on loodusliku ilmega ja esinduslik. Alal esineb rohkesti lääne-mõõkrohtu. Maakaabli paigaldamine kahjustab trassi alal elupaigatüübi seisundit.
- Väinamere looduslal läbib merekaabli trass elupaigatüüpi *väikesaared ning laiud (1620)* ala ID -1218145481, kus kaevetööde tegemisel hävivad kujunenud kooslused ja kahjustatakse seal leiduvate liikide elupaiku ja kasvukohti. Elupaigatüübi väikesaared ning laiud (1620) määramisel on esiplaanil zooloogilised väärtused, st. kooslus lindude ja mereimetajate elupaigana.
- Olemasoleva õhuliini liinikoridori alal kattub maakaabli trassikoridor Väikese Väina loodusalaga (RAH0000596). Maakaabli paigaldamisel tuleb kasutada arvestatud nihutusala ning loodusala piires olemasolevas liinikoridoris raadamistööd ei mõjuta oluliselt nende alade seisundit.
- Kavandatud maakaabli trass läbib elupaigatüüpi *kuivad niidud lubjarikkal mullal (6210)* (ID -2022882569), mille esinduslikkus on EELIS-e andmetel hea. Maakaabel tuleb sellel alal paigaldada kinnisel meetodil, et mitte kahjustada ala pinnast ja sellega elupaigatüübi seisundit. Maakaabli trass läbib elupaigatüüpi *rannaniidud (*1630)* (ID (-1541345083; -2023707934). Elupaigatüübi ID -1541345083 ala on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel pikalt hooldamata ning alates veepiirist kaetud roostikuga. Veepiirist kaugemal kasvab alal ka põõsaid. Ala ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Elupaigatüübi ID -1541345083 ala on EELIS-e andmetel hooldamise katkemise tõttu degradeerunud ja kaetud pillirooga ning seega ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Maakaabelliini paigaldamine nendel aladel ei avalda elupaigatüübile olulist mõju.

Veere-Paatsalu 2

- Kavandatud maakaabli trass kattub Väikese väina loodusalaga. Väikse väina looduslal kattub maakaablitrass kaitse-eesmärgiks olevate elupaigatüüpidega *kuivad niidud lubjarikkal mullal (6210*)* (ID 2044333368), *rannaniidud (1630*)* (ID 832621998; 867469346 - 919745481, -1675245481), *kadastikud (5130)* (ID 833051936). Lahtisel meetodil maakaabli paigaldamine rikub kaevealal kujunenud niidukooslused ja nende kasvuala pinnase, seega tuleb nendel aladel maakaabel paigaldada kinnisel meetodil.
- Väikese Väina looduslal kattub merekaabli trass elupaigatüübiga *väikesaared ning laiud (1620)* alaga ID 405345083. Meres paiknevad kaablid süvistatakse mere põhja vähemalt 1m sügavusele. Alla 6 m sügavuses meres süvistatakse kaablid 1,5 m sügavusele mere põhja. Kuna merekaablit ei paigaldata kinnisel meetodil, tuleb kaablitrassile jäävates maismaa elupaigatüüpides kaabli paigaldamiseks teha kaevised. Merekaabli paigaldamiseks tuleks seega 15m laiuses raadamisvööndis läbi kaevata elupaigatüübi *väikesaared ning laiud (1620)* ala, kus kujunenud kooslused kaevealal hävivad. Elupaigatüübi väikesaared ning laiud (1620) määramisel on esiplaanil zooloogilised väärtused, st. kooslus lindude ja mereimetajate elupaigana.

- Väljaspool Natura võrgustiku ja kaitsealasid maakaabli trassiga kattub elupaigatüüp *rannaniidud* (1630*) (ID -1675245481). Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel on elupaigatüübi ID -1675245481 ala karjatatav, kus on märgatav ka karjatamise järjepidevus. Alal on lisaks veepiiril asuvatele salinsetele kooslustele väga esinduslik madala rohhtaimestikuga väljakujunenud niidukooslus. Maakaabli paigaldamisel lahtisel meetodil rikutakse kaevealal kujunenud niidukooslused. Lisaks seguneb kaevealal pinnas ning muutub pinnase tihedus, mis takistab niiduala taastamist, võimalik on ka invasiivsete liikide pealekasv.
- Maakaabli trass kattub elupaigatüübiga *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210) (ID 240840688), *vanad loodusmetsad* (9010*) (ID 1381645083; 1987314722), *vanad laialehised metsad* (9020*) (ID 442565666). Avatud meetodil maakaabli paigaldamisel kaevealal need elupaigatüübid hävivad.
- Kavandatud maakaabli trass läbib Suuremõisa lahe loodusala (RAH0000420), kus kattub ala kaitse-eesmärgiks oleva elupaigatüübiga *vanad loodusmetsad* (9010*). Kuna elupaigatüüp asub ulatuslikul alal, ei saa alal maakaablit paigaldada kinnisel meetodil. Samuti kahjustab elupaigatüübi seisundit avatud meetodil kaabli paigaldamine. Sellel alal ei saa maakaablit paigaldada ilma Natura ala kaitse-eesmärke kahjustamata.
- Kavandatud maakaablitrass kattub elupaigatüübiga *puisniidud* (6530*) (ID -1366104634; -1499099560; 609420512). Avatud meetodil paigaldades kahjustatakse elupaigatüübi seisundit.
- Maakaablitrass kattub olemasoleva õhuliinikoridori alal elupaigatüübiga *lood ehk alvarid* (6280*) (ID 609420512; 611000619; 872337542), mis jääb ka Simiste-oina loodusalale, kus see elupaigatüüp on kaitse-eesmärgiks. Elupaigatüüp *lood ehk alvarid* (6280*) on väärtuslikud kooslused õhukesel mullal, mis on kujunenud pikaajalise karjatamise järel ning nendel aladel on väga liigirikas elustik. Maakaabli paigaldamine lahtisel meetodil rikub pinnase ning seega tuleb maakaabel elupaigatüübi *lood ehk alvarid* (6280*) alal paigaldada kinnisel meetodil.
- Maakaabli trassialale jäävad elupaigatüübid *puiskarjamaad* (9070) (ID -1499099560 ja -1366104634, EELIS üldine hinnang A-väga kõrge esinduslikkus), mida trassiala läbib servas piki olemasoleva õhuliini liinikoridori. Lahtisel meetodil maakaabli paigaldusega häviks sellel alal elupaigatüüp, seega tuleb nendel aladel kaabel paigaldada kinnisel meetodil.
- Väinamere looduslal läbib merekaabli trass elupaigatüüpi *väikesaared ning laiud* (1620) ala ID -1218145481, kus kaevetööde tegemisel hävivad kujunenud kooslused ja kahjustatakse seal leiduvate liikide elupaiku ja kasvukohti. Elupaigatüübi väikesaared ning laiud (1620) määramisel on esiplaanil zooloogilised väärtused, st. kooslus lindude ja mereimetajate elupaigana.
- Olemasoleva õhuliini liinikoridori alal kattub maakaabli trassikoridor Väikese Väina loodusalaga (RAH0000596). Loodusala piires olemasolevas liinikoridoris maakaabli paigaldamiseks tehtavad tööd ei mõjuta oluliselt nende alade seisundit.
- Olemasoleva õhuliini liinikoridori alal kattub maakaabli trassikoridor Väikese Väina loodusalaga (RAH0000596). Maakaabli paigaldamisel tuleb kasutada arvestatud nihutusala ning loodusala piires olemasolevas liinikoridoris raadamistööd ei mõjuta oluliselt nende alade seisundit. Kavandatud maakaabli trass läbib elupaigatüüpi *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210) (ID -2022882569), mille esinduslikkus on EELIS-e andmetel hea. Maakaabel tuleb sellel alal paigaldada kinnisel meetodil, et mitte kahjustada ala pinnast ja sellega elupaigatüübi seisundit. Maakaabli trass läbib elupaigatüüpi *rannaniidud* (*1630) (ID (-1541345083; -2023707934). Elupaigatüübi ID -1541345083 ala on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel pikalt hooldamata ning alates veepiirist kaetud roostikuga. Veepiirist kaugemal kasvab alal ka põõsaid. Ala ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Elupaigatüübi ID -1541345083 ala on EELIS-e andmetel hooldamise katkemise tõttu degradeerunud ja kaetud pillirooga ning seega ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Maakaabelliini paigaldamine nendel aladel ei avalda elupaigatüübile olulist mõju.

Veere-Paatsalu 3

- Kavandatud maakaabli trass kattub Väikese väina loodusalaga. Väikse väina loodusalal kattub maakaablitrass kaitse-eesmärgiks olevate elupaigatüüpidega *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 2044333368; -394962240; -1025437108; 596886388), *rannaniidud* (1630*) (ID 832621998; 867469346 -919745481, 1880837109; 869956740), *kadastikud* (5130) (ID 833051936) ja *lood ehk alvarid* (6280*) (ID 303237109). Lahtisel meetodil maakaabli paigaldamine rikub kaevealal kujunenud niidukooslused ja nende kasvuala pinnase, seega tuleb nendel aladel maakaabel paigaldada kinnisel meetodil.
- Väikese Väina loodusalal kattub merekaabli trass elupaigatüübiga *väikesaared ning laiud* (1620) alaga ID -960945540. Meres paiknevad kaablid süvistatakse mere põhja vähemalt 1m sügavusele. Alla 6 m sügavuses meres süvistatakse kaablid 1,5 m sügavusele mere põhja. Kuna merekaablit ei paigaldada kinnisel meetodil, tuleb kaablitrassile jäävates maismaa elupaigatüüpides kaabli paigaldamiseks teha kaevised. Merekaabli paigaldamiseks tuleks seega 15m laiuses raadamisvööndis läbi kaevata elupaigatüübi *väikesaared ning laiud* (1620) ala, kus kujunenud kooslused kaevealal hävivad. Elupaigatüübi *väikesaared ning laiud* (1620) määratlemisel on esiplaanil zooloogilised väärtused, st. kooslus lindude ja mereimetajate elupaigana.
- Väljaspool Natura võrgustiku ja kaitsealasid maakaabli trassiga kattuv elupaigatüübil *rannaniidud* (1630*) (ID 74533165) ja *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210) (ID -30296840; 746451980) kus maakaabli paigaldamisel rikutakse kaevealal kujunenud niidukooslused. Lisaks seguneb kaevealal pinnas ning muutub pinnase tihedus, mis takistab niiduala taastamist, võimalik on ka invasiivsete liikide pealekasv.
- Maakaabli trassialale jäävad elupaigatüübid *puiskarjamaad* (9070) (ID-1226825642-inventuuri üldine hinnang B- kõrge väärtus; -1321911413, -1499099560 ja -1366104634 inventuuri üldine hinnang A-väga kõrge esinduslikkus), mida trassiala läbib keskelt ja servas piki olemasoleva õhuliini liinikoridori. Lahtisel meetodil maakaabli paigaldusega häviks sellel alal elupaigatüüp.
- Olemasoleva õhuliini liinikoridoris kattub maakaabli trass elupaigatüübiga *lood ehk alvarid* (6280*) (ID -278745481), mida ei ole pikka aega niidetud ega karjatatud, selle tõttu on elupaigatüübi ala pea kogu ulatuses kaetud puittaimestikuga. Osaliselt on ala metsastunud, nendel aladel kasvavad noored männipuistud. Paiguti on alal raiutud kadakaid ja teisi madalamaid puid, mis on jäetud koristamata. Ala lõunaosas leidub väikesi niiduilmelisi laiike. Liinikoridorist põhja suunas jääv ala on tihedalt kaetud kadakate ja paakspuuga, liinikoridoriga piirneval alal on karstlehtrid, kus on säilinud niiduilmeline ala. Hooldamata jätmise ja metsastumise tõttu ei vasta see ala enam elupaigatüübi tunnustele. Maakaabelliini paigaldamine ei avalda elupaigatüübile olulist mõju. Sellel alal on ortofoto andmetel liinihooldustööd tehtud ka varem, seega maakaabli paigaldamine oluliselt elupaigatüübi seisundit ei mõjuta.
- Maakaablitrass kattub olemasoleva õhuliinikoridori alal elupaigatüübiga *lood ehk alvarid* (6280*) (ID 609420512; 611000619; 872337542), mis osaliselt jääb ka Simiste-oina loodusalale, kus see elupaigatüüp on kaitse-eesmärgiks. Loopealsed (alvarid) on väärtuslikud kooslused õhukesel mullal, mis on kujunenud pikaajalise karjatamise järel ning nendel aladel on väga liigirikas elustik. Maakaabli paigaldamine lahtisel meetodil rikub pinnase.
- Olemasoleva õhuliini liinikoridori alal kattub maakaabli trassikoridor Väikese Väina loodusalaga (RAH0000596). Loodusala piires olemasolevas liinikoridoris maakaabli paigaldamiseks tehtavad tööd ei mõjuta oluliselt selle ala seisundit.
- Olemasoleva õhuliini liinikoridori alal kattub maakaabli trassikoridor Väikese Väina loodusalaga (RAH0000596). Maakaabli paigaldamisel tuleb kasutada arvestatud nihetusala ning loodusala piires olemasolevas liinikoridoris raadamistööd ei mõjuta oluliselt nende alade seisundit.
- Kavandatud maakaabli trass läbib elupaigatüüpi *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210) (ID -2022882569), mille esinduslikkus on EELIS-e andmetel hea. Maakaabel tuleb sellel alal paigaldada kinnisel meetodil, et mitte kahjustada ala pinnast ja sellega elupaigatüübi seisundit.

- Väinamere looduslal läbib merekaabli trass elupaigatüüpi *väikesaared ning laiud* (1620) ala ID -1218145481, kus kaevetööde tegemisel hävivad kujunenud kooslused ja kahjustatakse seal leiduvate liikide elupaiku ja kasvukohti.
- Maakaabli trass läbib elupaigatüüpi rannaniidud (*1630) (ID (-1541345083; -2023707934). Elupaigatüübi ID -1541345083 ala on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel pikalt hooldamata ning alates veepiirist kaetud roostikuga. Veepiirist kaugemal kasvab alal ka põõsaid. Ala ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Elupaigatüübi ID -1541345083 ala on EELIS-e andmetel hooldamise katkemise tõttu degradeerunud ja kaetud pillirooga ning seega ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Maakaabelliini paigaldamine nendel aladel ei avalda elupaigatüübile olulist mõju.

Veere-Muriste 1

- Kavandatud maakaabli trass kattub Väikese väina loodusalaga. Väikse väina looduslal kattub maakaablitrass kaitse-eesmärgiks olevate elupaigatüüpidega *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 2044333368), *rannaniidud* (1630*) (ID 832621998; 867469346 - 919745481, -1675245481), *kadastikud* (5130) (ID 833051936). Lahtisel meetodil maakaabli paigaldamine rikub kaevealal kujunenud niidukooslused ja nende kasvuala pinnase, seega tuleb nendel aladel maakaabel paigaldada kinnisel meetodil.
- Väikese Väina looduslal kattub merekaabli trass elupaigatüübiga *väikesaared ning laiud* (1620) alaga ID 405345083. Meres paiknevad kaablid süvistatakse mere põhja vähemalt 1m sügavusele. Alla 6 m sügavuses meres süvistatakse kaablid 1,5 m sügavusele mere põhja. Kuna merekaablit ei paigaldada kinnisel meetodil, tuleb kaablitrassile jäävates maismaa elupaigatüüpides kaabli paigaldamiseks teha kaevised. Merekaabli paigaldamiseks tuleks seega 15m laiuses raadamisvööndis läbi kaevata elupaigatüübi *väikesaared ning laiud* (1620) ala, kus kujunenud kooslused kaevealal hävivad. Elupaigatüübi väikesaared ning laiud (1620) määratlemisel on esiplaanil zooloogilised väärtused, st. kooslus lindude ja mereimetajate elupaigana.
- Elupaigatüübi rannaniidud (1630*) ala ID 1070045083 on pikalt hooldamata ning alates veepiirist kaetud roostikuga. Veepiirist ja roostikust sisemaa suunas on niiduala samuti hooldamata ning ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Maakaabli paigaldamine ei mõjuta oluliselt selle elupaiga seisundit.
- Maakaabli trass kattub elupaigatüübiga vanad looduspõõsad (9010*) (ID 1381645083) umbes 3,8 ha ulatuses. Elupaigatüüp on inventeeritud 2002. aastal ja selle pindala on EELIS-e andmetel 216 ha. Selle elupaigatüübi alal on Maa- ja Ruumiameti Metsamuutuste kaardirakenduse andmetel tehtud mitmel pool raieid ajavahemikul 2015-2017.a. Samuti on metsakorralduse andmete põhjal valdaval osal maakaabli trassil keskealised ja valmivad metsad. Seega võib tegelik olukord olla ka muutunud ka kavandatud maakaabli trassi alal.
- Maakaabli trassikoridor on kavandatud Simiste-Oina loodusala (RAH0000407) lõunaserva lähedale, samal alal asub ka loodusala kaitse-eesmärgiks olev elupaigatüüp *lood ehk alvarid* (6280*), millega kavandatud trassikoridor väikeses ulatuses kattub. Kaardiandmete põhjal looduslal selles piirkonnas puittaimestikku ei kasva, seega ei ole loodusala ja elupaigatüübi piires ei ole vaja raadata ning maakaabli paigaldamine väljaspool neid alasid ei mõjuta negatiivselt loodusala kaitse-eesmärkide seisundit.
- Olemasoleva õhuliini liinikoridori alal kattub maakaabli trassikoridor Väikese Väina loodusalaga (RAH0000596). Maakaabli paigaldamisel tuleb kasutada arvestatud nihetusala ning loodusala piires olemasolevas liinikoridoris raadamistööd ei mõjuta oluliselt selle ala seisundit.
- Kavandatud maakaabli trass läbib elupaigatüüpi *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210) (ID -2022882569), mille esinduslikkus on EELIS-e andmetel hea. Maakaabel tuleb sellel alal paigaldada kinnisel meetodil, et mitte kahjustada ala pinnast ja sellega elupaigatüübi seisundit. Maakaabli trass läbib elupaigatüüpi rannaniidud (*1630) (ID (-1541345083; -2023707934). Elupaigatüübi ID -1541345083 ala on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel pikalt hooldamata ning alates veepiirist kaetud roostikuga.

Veepiirist kaugemal kasvab alal ka põõsaid. Ala ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Elupaigatüübi ID -2023707934 ala on EELIS-e andmetel hooldamise katkemise tõttu degradeerunud ja kaetud pillirooga ning seega ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Maakaabelliini paigaldamine nendel aladel ei avalda elupaigatüübile olulist mõju.

- Mandri rannikul on maakaabli trass kavandatud Väinamere loodusalale, kus kattub kaitse-eesmärgiks olevate elupaigatüüpidega. Elupaigatüübi *rannaniidud* (1630*) (ID 784010838) ja *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) aladel rikutakse maakaabli paigaldamisel kaevealal kujunenud niidukooslused. Lisaks seguneb kaevealal pinnas ning muutub pinnase tihedus, mis takistab niiduala taastamist, võimalik on ka invasiivsete liikide pealekasv. Niiduelupaikade säilimiseks tuleb sellel alal kaabel paigaldada kinnisel meetodil.
- Kavandatud maakaablitrass läbib Nehatu looduskaitseala, samal alal ka Väinamere loodusala. Nehatu LKA alal läbib kavandatud maakaablitrass elupaigatüüpi *puisniidud* (6530*) (ID -1274536694), kus on EELISE andmetel tehtud metsamajanduslikke töid ning elupaiga esinduslikkuseks on määratud D-väheesinduslik ja looduskaitseks seisundiks B-kõrge väärtus. Metsaregistri¹¹ andmetel kasvavad selle elupaigatüübi alale jäävas lõigus maakaabli trassi alal 59 kuni 89-aastased kase enamusega puistud ning 40-meetrisel lõigul 99-aastase kaalutud keskmise vanusega haava enamusega puistu. Maakaabli trassiga kattuvatel eraldistel on metsaregistri arhiivi andmetel 2018-2019. aastal tehtud sanitaarraiet ja aegjärkset raiet. Elupaigatüübi kirjelduse põhjal on mets sellel alal puisniidu-ilmeline, kuid seal pole kunagi niidetud ega karjatatud. Kirjelduse järgi leidub alal ka vääriselupaiga tunnusliike. Seega on ala kantud registrisse potentsiaalse elupaigatüübina (D-esinduslikkus), kuid alal leidub muid täpsustamata loodusväärtusi. Avatud meetodil maakaabli paigaldamine rikub elupaigatüübi alal kujunenud kooslused ja seal asuvad loodusväärtused, seega tuleb maakaabel elupaigatüübi *puisniidud* (6530*) alal loodusväärtuste kahjustamise vältimiseks paigaldada kinnisel meetodil. Väinamere loodusalal läbib kavandatud maakaabli trass elupaigatüüpe *rannikulõukad* (1150*) ja *niiskuslembesed kõrgrohestud* (6430), mis on mõlemad loodusala kaitse-eesmärgiks. Nende elupaigatüüpide kahjustamist on võimalik vältida, kui maakaabel paigaldada kinnisel meetodil.

Veere-Muriste 2

- Kavandatud maakaabli trass kattub Väikese väina loodusala. Väikse väina loodusalal kattub maakaablitrass kaitse-eesmärgiks olevate elupaigatüüpidega *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 2044333368), *rannaniidud* (1630*) (ID 832621998; 867469346 -919745481, -1675245481), *kadastikud* (5130) (ID 833051936). Lahtisel meetodil maakaabli paigaldamine rikub kaevealal kujunenud niidukooslused ja nende kasvuala pinnase, seega tuleb nendel aladel maakaabel paigaldada kinnisel meetodil.
- Väikese Väina loodusalal kattub merekaabli trass elupaigatüübiga väikesaared ning laiud (1620) alaga ID 405345083. Meres paiknevad kaablid süvistatakse mere põhja vähemalt 1m sügavusele. Alla 6 m sügavuses meres süvistatakse kaablid 1,5 m sügavusele mere põhja. Kuna merekaablit ei paigaldata kinnisel meetodil, tuleb kaablitrassile jäävates maismaa elupaigatüüpides kaabli paigaldamiseks teha kaevised. Merekaabli paigaldamiseks tuleks seega 15m laiuses raadamisvööndis läbi kaevata elupaigatüübi väikesaared ning laiud (1620) ala, kus kujunenud kooslused kaevealal hävivad. Elupaigatüübi väikesaared ning laiud (1620) määratlemisel on esiplaanil zooloogilised väärtused, st. kooslus lindude ja mereimetajate elupaigana.
- Väljaspool Natura võrgustiku ja kaitsealasid maakaabli trassiga kattub elupaigatüüp *rannaniidud* (1630*) (ID -1675245481). Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel on elupaigatüübi ID -1675245481 ala karjatatav, kus on märgatav ka karjatamise järjepidevus. Alal on lisaks veepiiril asuvatele saliinsetele kooslustele väga

¹¹ Metsaregistri kaardirakendus, Maa- ja Ruumiamet. Leitav aadressil <https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/metsaregister>, (külastatud 29.10.2025)

esinduslik madala rohttaimestikuga väljakujunenud niidukooslus. Maakaabli paigaldamisel lahtisel meetodil rikutakse kaevealal kujunenud niidukooslused. Lisaks seguneb kaevealal pinnas ning muutub pinnase tihedus, mis takistab niiduala taastamist, võimalik on ka invasiivsete liikide pealekasv.

- Maakaabli trass kattub elupaigatüübiga *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210) (ID 240840688), *vanad loodumetsad* (9010*) (ID 1381645083; 1987314722), *vanad laialehised metsad* (9020*) (ID 442565666). Maakaabli paigaldamisel rikutakse niidualal pinnas koos seal kujunenud kooslustega. Metsaelupaigatüübi pindala väheneb kaablitrassi rajamisel.
- Kavandatud maakaabli trass läbib Suuremõisa lahe loodusala (RAH0000420), kus kattub ala kaitse-eesmärgiks oleva elupaigatüübiga *vanad loodumetsad* (9010*). Kuna elupaigatüüp asub ulatuslikul alal, ei saa alal maakaablit paigaldada kinnisel meetodil. Samuti kahjustab elupaigatüübi seisundit avatud meetodil kaabli paigaldamine. Sellel alal ei saa maakaablit paigaldada ilma Natura ala kaitse-eesmärke kahjustamata.
- Kavandatud maakaablitrass kattub elupaigatüübiga *puisniidud* (6530*) (ID -1366104634; -1499099560; 609420512). Avatud meetodil paigaldades tekib elupaigatüübi kadu umbes 0,9ha.
- Maakaablitrass kattub olemasoleva õhuliinikoridori alal elupaigatüübiga *lood ehk alvarid* (6280*) (ID 609420512; 611000619; 872337542), mis osaliselt jääb ka Simiste-Oina loodusalale, kus see elupaigatüüp on kaitse-eesmärgiks. Loopealsed (alvarid) on väärtuslikud kooslused õhukesel mullal, mis on kujunenud pikaajalise karjatamise järel ning nendel aladel on väga liigirikas elustik. Maakaabli paigaldamine lahtisel meetodil rikub pinnase ning seega väheneb elupaigatüübi pindala.
- Maakaabli trassialale jäävad elupaigatüübid *puiskarjamaad* (9070) (ID -1499099560 ja -1366104634 inventuuri üldine hinnang A-väga kõrge esinduslikkus), mida trassiala läbib servas piki olemasoleva õhuliini liinikoridori. Lahtisel meetodil maakaabli paigaldusega häviks sellel alal elupaigatüüp.
- Olemasoleva õhuliini liinikoridori alal kattub maakaabli trassikoridor Väikese Väina loodusalaga (RAH0000596). Maakaabli paigaldamisel raadamistööd loodusala piires olemasolevas liinikoridoris ei mõjuta oluliselt nende alade seisundit.
- Kavandatud maakaabli trass läbib elupaigatüüpi *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210) (ID -2022882569), mille esinduslikkus on EELIS-e andmetel hea. Maakaabel tuleb sellel alal paigaldada kinnisel meetodil, et mitte kahjustada ala pinnast ja sellega elupaigatüübi seisundit.
- Maakaabli trass läbib elupaigatüüpi *rannaniidud* (*1630) (ID (-1541345083; -2023707934). Elupaigatüübi ID -1541345083 ala on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel pikalt hooldamata ning alates veepiirist kaetud roostikuga. Veepiirist kaugemal kasvab alal ka põõsaid. Ala ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Elupaigatüübi ID -2023707934 ala on EELIS-e andmetel hooldamise katkemise tõttu degradeerunud ja kaetud pillirooga ning seega ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Maakaabelliini paigaldamine nendel aladel ei avalda elupaigatüübile olulist mõju.
- Mandri rannikul on maakaabli trass kavandatud Väinamere loodusalale, kus kattub kaitse-eesmärgiks olevate elupaigatüüpidega. Elupaigatüübi *rannaniidud* (1630*) (ID 784010838) ja *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) aladel rikutakse maakaabli paigaldamisel kaevealal kujunenud niidukooslused. Lisaks seguneb kaevealal pinnas ning muutub pinnase tihedus, mis takistab niiduala taastamist, võimalik on ka invasiivsete liikide pealekasv. Niiduelupaikade säilimiseks tuleb sellel alal kaabel paigaldada kinnisel meetodil.
- Kavandatud maakaablitrass läbib Nehatu looduskaitseala, samal alal ka Väinamere loodusala. Nehatu LKA alal läbib kavandatud maakaablitrass elupaigatüüpi *puisniidud* (6530*) (ID -1274536694), kus on EELIS-e andmetel tehtud metsamajanduslikke töid ning elupaiga esinduslikkuseks on määratud D-väheesinduslik ja looduskaitsealaks seisundiks B-

kõrge väärtus. Metsaregistri¹² andmetel kasvavad selle elupaigatüübi alale jäävas lõigus maakaabli trassi alal 59 kuni 89-aastased kase enamusega puistud ning 40-meetrisel lõigul 99-aastase kaalutud keskmise vanusega haava enamusega puistu. Maakaabli trassiga kattuvatel eraldistel on metsaregistri arhiivi andmetel 2018-2019. aastal tehtud sanitaarraiet ja aegjärkset raiet. Elupaigatüübi kirjelduse põhjal on mets sellel alal puisniidu-ilmeline, kuid seal pole kunagi niidetud ega karjatatud. Kirjelduse järgi leidub alal ka vääriselupaiga tunnusliike. Seega on ala kantud registrisse potentsiaalse elupaigatüübina (D-esinduslikkus), kuid alal leidub muid täpsustamata loodusväärtusi. Avatud meetodil maakaabli paigaldamine rikub elupaigatüübi alal kujunenud kooslused ja seal asuvad loodusväärtused, seega tuleb maakaabel elupaigatüübi *puisniidud* (6530*) alal loodusväärtuste kahjustamise vältimiseks paigaldada kinnisel meetodil. Väinamere looduslal läbib kavandatud maakaabli trass elupaigatüüpe *rannikulõukad* (1150*) ja *niiskuslembesed kõrgrohostud* (6430), mis on mõlemad loodusala kaitse-eesmärgiks. Nende elupaigatüüpide kahjustamist on võimalik vältida, kui maakaabel paigaldada kinnisel meetodil.

Veere-Muriste 3

- Kavandatud maakaabli trass kattub Väikese väina loodusalaga. Väikse väina looduslal kattub maakaablitrass kaitse-eesmärgiks olevate elupaigatüüpidega *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 2044333368; -394962240; -1025437108; 596886388), *rannaniidud* (1630*) (ID 832621998; 867469346 -919745481, 1880837109; 869956740), *kadastikud* (5130) (ID 833051936) ja *lood ehk alvarid* (6280*) (ID 303237109). Lahtisel meetodil maakaabli paigaldamine rikub kaevealal kujunenud niidukooslused ja nende kasvuala pinnase, seega tuleb nendel aladel maakaabel paigaldada kinnisel meetodil.
- Väikese Väina looduslal kattub merekaabli trass elupaigatüübiga *väikesaared ning laiud* (1620) alaga ID -960945540. Meres paiknevad kaablid süvistatakse mere põhja vähemalt 1m sügavusele. Alla 6 m sügavuses meres süvistatakse kaablid 1,5 m sügavusele mere põhja. Kuna merekaablit ei paigaldada kinnisel meetodil, tuleb kaablitrassile jäävates maismaa elupaigatüüpides kaabli paigaldamiseks teha kaevised. Merekaabli paigaldamiseks tuleks seega 15m laiuses raadamisvööndis läbi kaevata elupaigatüübi *väikesaared ning laiud* (1620) ala, kus kujunenud kooslused kaevealal hävivad. Elupaigatüübi *väikesaared ning laiud* (1620) määratlemisel on esiplaanil zooloogilised väärtused, st. kooslus lindude ja mereimetajate elupaigana.
- Väljaspool Natura võrgustiku ja kaitsealasid maakaabli trassiga kattuvatel elupaigatüübil *rannaniidud* (1630*) (ID 74533165) ja *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210) (ID -30296840; 746451980) kus maakaabli paigaldamisel rikutakse kaevealal kujunenud niidukooslused. Lisaks seguneb kaevealal pinnas ning muutub pinnase tihedus, mis takistab niiduala taastamist, võimalik on ka invasiivsete liikide pealekasv.
- Maakaabli trassialale jäävad elupaigatüübid *puiskarjamaad* (9070) (ID-1226825642-inventuuri üldine hinnang B- kõrge väärtus; -1321911413, -1499099560 ja -1366104634 inventuuri üldine hinnang A-väga kõrge esinduslikkus), mida trassiala läbib keskelt ja servas piki olemasoleva õhuliini liinikoridori. Lahtisel meetodil maakaabli paigaldusega häviks sellel alal elupaigatüüp.
- Olemasoleva õhuliini liinikoridoris kattub maakaabli trass elupaigatüübiga *lood ehk alvarid* (6280*) (ID -278745481), mida ei ole pikka aega niidetud ega karjatatud, selle tõttu on elupaigatüübi ala pea kogu ulatuses kaetud puittaimestikuga. Osaliselt on ala metsastunud, nendel aladel kasvavad noored männipuistud. Paiguti on alal raiutud kadakaid ja teisi madalamaid puid, mis on jäetud koristamata. Ala lõunaosas leidub väikesi niiduilmelisi laike. Liinikoridorist põhja suunas jääv ala on tihedalt kaetud kadakate ja paakspuuga, liinikoridoriga piirneval alal on karstilehtrid, kus on säilinud niiduilmeline ala. Hooldamata

¹² Metsaregistri kaardirakendus, Maa- ja Ruumiamet. Leitav aadressil <https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/metsaregister>, (külastatud 29.10.2025)

jätmise ja metsastumise tõttu ei vasta see ala enam elupaigatüübi tunnustele. Maakaabelliini paigaldamine ei avalda elupaigatüübile olulist mõju. Sellel alal on ortofoto andmetel liinihooldustöid tehtud ka varem, seega maakaabli paigaldamine oluliselt elupaigatüübi seisundit ei mõjuta.

- Maakaablitrass kattub olemasoleva õhuliinikoridori alal elupaigatüübiga *lood ehk alvarid* (6280*) (ID 609420512; 611000619; 872337542), mis osaliselt jääb ka Simiste-oina loodusalale, kus see elupaigatüüp on kaitse-eesmärgiks. Loopealsed (alvarid) on väärtuslikud kooslused õhukesel mullal, mis on kujunenud pikaajalise karjatamise järel ning nendel aladel on väga liigirikas elustik. Maakaabli paigaldamine lahtisel meetodil rikub pinnase ning väheneb elupaigatüübi pindala.
- Olemasoleva õhuliini liinikoridori alal kattub maakaabli trassikoridor Väikese Väina loodusalaga (RAH0000596). Loodusala piires olemasolevas liinikoridoris maakaabli paigaldamiseks tehtavad tööd ei mõjuta oluliselt selle ala seisundit.
- Mandri rannikul on maakaabli trass kavandatud Väinamere loodusalale. Elupaigatüübi *rannaniidud* (1630*) ala ID 447337104 on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel pikalt hooldamata ning alates veepiirist kaetud roostikuga. Ala ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Maakaabelliini paigaldamine ei avalda elupaigatüübile olulist mõju. Elupaigatüübi *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) alal ID -1615837104 rikutakse maakaabli lahtisel meetodil paigaldamisel kaevealal kujunenud niidukooslused. Seetõttu tuleb nendel aladel maakaabel paigaldada kinnisel meetodil.
- Kavandatud maakaablitrass läbib Nehatu looduskaitseala, samal alal ka Väinamere loodusala. Nehatu LKA alal läbib kavandatud maakaablitrass elupaigatüüpi *puisniidud* (6530*) (ID -1274536694), kus on EELISE andmetel tehtud metsamajanduslikke töid ning elupaiga esinduslikkuseks on määratud D-väheesinduslik ja looduskaitseks seisundiks B-kõrge väärtus. Metsaregistri¹³ andmetel kasvavad selle elupaigatüübi alale jäävas lõigus maakaabli trassi alal 59 kuni 89-aastased kase enamusega puistud ning 40-meetrise lõigul 99-aastase kaalutud keskmise vanusega haava enamusega puistu. Maakaabli trassiga kattuvatel eraldistel on metsaregistri arhiivi andmetel 2018-2019. aastal tehtud sanitaarraiet ja aegjärkset raiet. Elupaigatüübi kirjelduse põhjal on mets sellel alal puisniidu-ilmeline, kuid seal pole kunagi niidetud ega karjatatud. Kirjelduse järgi leidub alal ka vääriselupaiga tunnusliike. Seega on ala kantud registrisse potentsiaalse elupaigatüübina (D-esinduslikkus), kuid alal leidub muid täpsustamata loodusväärtusi. Avatud meetodil maakaabli paigaldamine rikub elupaigatüübi alal kujunenud kooslused ja seal asuvad loodusväärtused, seega tuleb maakaabel elupaigatüübi *puisniidud* (6530*) alal loodusväärtuste kahjustamise vältimiseks paigaldada kinnisel meetodil. Väinamere loodusalal läbib kavandatud maakaabli trass elupaigatüüpe *rannikulõukad* (1150*) ja *niiskuslembesed kõrgrohustud* (6430), mis on mõlemad loodusala kaitse-eesmärgiks. Nende elupaigatüüpide kahjustamist on võimalik vältida, kui maakaabel paigaldada kinnisel meetodil. Väinamere loodusalal läbib kavandatud maakaabli trass elupaigatüüpi *niiskuslembesed kõrgrohustud* (6430) (ID -2133071264), mis on loodusala kaitse-eesmärgiks. Elupaigatüübi kahjustamist on võimalik vältida, kui maakaabel paigaldada kinnisel meetodil.

Veere-Hanila 1

- Kavandatud maakaabli trass kattub Väikese väina loodusalaga. Väikse väina loodusalal kattub maakaablitrass kaitse-eesmärgiks olevate elupaigatüüpidega *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 2044333368), *rannaniidud* (1630*) (ID 832621998; 867469346 - 919745481, -1675245481), *kadastikud* (5130) (ID 833051936). Lahtisel meetodil maakaabli paigaldamine rikub kaevealal kujunenud niidukooslused ja nende kasvuala pinnase, seega tuleb nendel aladel maakaabel paigaldada kinnisel meetodil.

¹³ Metsaregistri kaardirakendus, Maa- ja Ruumiamet. Leitav aadressil <https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/metsaregister>, (külastatud 29.10.2025)

- Väikese Väina looduslal kattub merekaabli trass elupaigatüübiga *väikesaared ning laiud* (1620) alaga ID 405345083. Meres paiknevad kaablid süvistatakse mere põhja vähemalt 1m sügavusele. Alla 6 m sügavuses meres süvistatakse kaablid 1,5 m sügavusele mere põhja. Kuna merekaablit ei paigaldata kinnisel meetodil, tuleb kaablitrassile jäävates maismaa elupaigatüüpides kaabli paigaldamiseks teha kaevised. Merekaabli paigaldamiseks tuleks seega 15m laiuses raadamisvööndis läbi kaevata elupaigatüübi *väikesaared ning laiud* (1620) ala, kus kujunenud kooslused kaevealal hävivad. Elupaigatüübi *väikesaared ning laiud* (1620) määratlemisel on esiplaanil zooloogilised väärtused, st. kooslus lindude ja mereimetajate elupaigana.
- Elupaigatüübi rannaniidud (1630*) ala ID 1070045083 on pikalt hooldamata ning alates veepiirist kaetud roostikuga. Veepiirist ja roostikust sisemaa suunas on niiduala samuti hooldamata ning ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Maakaabli paigaldamine ei mõjuta oluliselt selle elupaiga seisundit.
- Maakaabli trass kattub elupaigatüübiga vanad looduspõõsad (9010*) (ID 1381645083) umbes 3,8 ha ulatuses. Elupaigatüüp on inventeeritud 2002. aastal ja selle pindala on EELISe andmetel 216 ha. Selle elupaigatüübi alal on Maa- ja Ruumiameti Metsamuutuste kaardirakenduse andmetel tehtud mitmel pool raietöid ajavahemikul 2015-2017.a. Samuti on metsakorralduse andmete põhjal valdaval osal maakaabli trassil keskealised ja valmivad metsad. Seega võib tegelik olukord olla ka muutunud ka kavandatud maakaabli trassi alal.
- Maakaabli trassikoridor on kavandatud Simiste-Oina loodusala (RAH0000407) lõunaserva lähedale, samal alal asub ka loodusala kaitse-eesmärgiks olev elupaigatüüp *lood ehk alvarid* (6280*), millega kavandatud trassikoridor väikeses ulatuses kattub. Kaardiandmete põhjal looduslal selles piirkonnas puittaimestikku ei kasva, seega ei ole loodusala ja elupaigatüübi piires ei ole vaja raadata ning maakaabli paigaldamine väljaspool neid alasid ei mõjuta negatiivselt loodusala kaitse-eesmärkide seisundit.
- Olemasoleva õhuliini liinikoridori alal kattub maakaabli trassikoridor Väikese Väina loodusalaga (RAH0000596). Maakaabli paigaldamisel tuleb kasutada arvestatud nihutusala ning loodusala piires olemasolevas liinikoridoris raadamistööd ei mõjuta oluliselt selle ala seisundit.
- Kavandatud maakaabli trass läbib elupaigatüüpi *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210) (ID -2022882569), mille esinduslikkus on EELIS-e andmetel hea. Maakaabel tuleb sellel alal paigaldada kinnisel meetodil, et mitte kahjustada ala pinnast ja sellega elupaigatüübi seisundit. Maakaabli trass läbib elupaigatüüpi *rannaniidud* (*1630) (ID (-1541345083; -2023707934). Elupaigatüübi ID -1541345083 ala on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel pikalt hooldamata ning alates veepiirist kaetud roostikuga. Veepiirist kaugemal kasvab alal ka põõsaid. Ala ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Elupaigatüübi ID -2023707934 ala on EELIS-e andmetel hooldamise katkemise tõttu degradeerunud ja kaetud pillirooga ning seega ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Maakaabelliini paigaldamine nendel aladel ei avalda elupaigatüübile olulist mõju.
- Mandri rannikul on maakaabli trass kavandatud elupaigatüüpide *rannaniidud* (1630*) (ID -1796045481) ja *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 1971645481) aladel. Elupaigatüübi *rannaniidud* (1630*) ala ID -1796045481 on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel pikalt hooldamata ning alates veepiirist kaetud roostikuga, veepiirist kaugemal ka põõsastikuga. Ala ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Maakaabelliini paigaldamine ei avalda elupaigatüübile olulist mõju. Maakaabli paigaldamisel elupaigatüübi *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 1971645481) alal avatud meetodil rikutakse kaevealal kujunenud niidukooslused. Lisaks seguneb kaevealal pinnas ning muutub pinnase tihedus, mis takistab niiduala taastamist, võimalik on ka invasiivsete liikide pealekasv.
- Kavandatud maakaablitrass läbib Nehatu looduskaitsealaga kattuvast lõigus Väinamere loodusala. Väinamere loodusalaga kattuvast lõigus on maakaabelliini kavandatud olemasoleva õhuliini liinikoridori, seega olulist negatiivset mõju maakaabli paigaldamisel selles lõigus Väinamere ja loodusalale ei ole.

Veere-Hanila 3

- Kavandatud maakaabli trass kattub Väikese väina loodusalaga. Väikse väina loodusalal kattub maakaablitrass kaitse-eesmärgiks olevate elupaigatüüpidega *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 2044333368; -394962240; -1025437108; 596886388), *rannaniidud* (1630*) (ID 832621998; 867469346 -919745481, 1880837109; 869956740), *kadastikud* (5130) (ID 833051936) ja *lood ehk alvarid* (6280*) (ID 303237109). Lahtisel meetodil maakaabli paigaldamine rikub kaevealal kujunenud niidukooslused ja nende kasvuala pinnase, seega tuleb nendel aladel maakaabel paigaldada kinnisel meetodil.
- Väikese Väina loodusalal kattub merekaabli trass elupaigatüübiga *väikesaared ning laiud* (1620) alaga ID -960945540. Meres paiknevad kaablid süvistatakse mere põhja vähemalt 1m sügavusele. Alla 6 m sügavuses meres süvistatakse kaablid 1,5 m sügavusele mere põhja. Kuna merekaablit ei paigaldata kinnisel meetodil, tuleb kaablitrassile jäävates maismaa elupaigatüüpides kaabli paigaldamiseks teha kaevised. Merekaabli paigaldamiseks tuleks seega 15m laiuses raadamisvööndis läbi kaevata elupaigatüübi *väikesaared ning laiud* (1620) ala, kus kujunenud kooslused kaevealal hävivad. Elupaigatüübi *väikesaared ning laiud* (1620) määratlemisel on esiplaanil zooloogilised väärtused, st. kooslus lindude ja mereimetajate elupaigana.
- Väljaspool Natura võrgustiku ja kaitsealasid maakaabli trassiga kattuv elupaigatüübil *rannaniidud* (1630*) (ID 74533165) ja *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210) (ID -30296840; 746451980) kus maakaabli paigaldamisel rikutakse kaevealal kujunenud niidukooslused. Lisaks seguneb kaevealal pinnas ning muutub pinnase tihedus, mis takistab niiduala taastamist, võimalik on ka invasiivsete liikide pealekasv.
- Maakaabli trassialale jäävad elupaigatüübid *puiskarjamaad* (9070) (ID-1226825642-inventuuri üldine hinnang B- kõrge väärtus; -1321911413, -1499099560 ja -1366104634 inventuuri üldine hinnang A-väga kõrge esinduslikkus), mida trassiala läbib keskelt ja servas piki olemasoleva õhuliini liinikoridori. Lahtisel meetodil maakaabli paigaldusega häviks sellel alal elupaigatüüp.
- Olemasoleva õhuliini liinikoridoris kattub maakaabli trass elupaigatüübiga *lood ehk alvarid* (6280*) (ID -278745481), mida ei ole pikka aega niidetud ega karjatatud, selle tõttu on elupaigatüübi ala pea kogu ulatuses kaetud puittaimestikuga. Osaliselt on ala metsastunud, nendel aladel kasvavad noored männipuistud. Paiguti on alal raiutud kadakaid ja teisi madalamaid puid, mis on jäetud koristamata. Ala lõunaosas leidub väikesi niiduilmelisi laiike. Liinikoridorist põhja suunas jääv ala on tihedalt kaetud kadakate ja paakspuuga, liinikoridoriga piirneval alal on karstlehtrid, kus on säilinud niiduilmeline ala. Hooldamata jätmise ja metsastumise tõttu ei vasta see ala enam elupaigatüübi tunnustele. Maakaabelliini paigaldamine ei avalda elupaigatüübile olulist mõju. Sellel alal on ortofoto andmetel liinihooldustöid tehtud ka varem, seega maakaabli paigaldamine oluliselt elupaigatüübi seisundit ei mõjuta.
- Maakaablitrass kattub olemasoleva õhuliinikoridori alal elupaigatüübiga *lood ehk alvarid* (6280*) (ID 609420512; 611000619; 872337542), mis osaliselt jääb ka Simiste-Oina loodusalale, kus see elupaigatüüp on kaitse-eesmärgiks. Loopealsed (alvarid) on väärtuslikud kooslused õhukesel mullal, mis on kujunenud pikaajalise karjatamise järel ning nendel aladel on väga liigirikas elustik. Maakaabli paigaldamine lahtisel meetodil rikub pinnase ning seega elupaigatüübile iseloomulikud kooslused.
- Olemasoleva õhuliini liinikoridori alal kattub maakaabli trassikoridor Väikese Väina loodusalaga (RAH0000596). Loodusala piires olemasolevas liinikoridoris maakaabli paigaldamiseks tehtavad tööd ei mõjuta oluliselt selle ala seisundit.
- Mandri rannikul on maakaabli trass kavandatud elupaigatüüpide *rannaniidud* (1630*) (ID -1796045481) ja *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 1971645481) aladel. Elupaigatüübi *rannaniidud* (1630*) ala ID -1796045481 on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel pikalt hooldamata ning alates veepiirist kaetud roostikuga, veepiirist kaugemal ka põõsastikuga. Ala ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Maakaabelliini paigaldamine ei avalda elupaigatüübile olulist mõju. Maakaabli paigaldamisel elupaigatüübi *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 1971645481) alal avatud meetodil

rikutakse kaevealal kujunenud niidukooslused. Lisaks seguneb kaevealal pinnas ning muutub pinnase tihedus, mis takistab niiduala taastamist, võimalik on ka invasiivsete liikide pealekasv.

- Kavandatud maakaablitrass läbib Nehatu looduskaitsealaga kattuvus lõigus Väinamere loodusala. Väinamere loodusalaga kattuvus lõigus on maakaabelliin kavandatud olemasoleva õhuliini liinikoridori, seega olulist negatiivset mõju maakaabli paigaldamisel selles lõigus Väinamere ja loodusalale ei ole.

Veere-Hanila 2

- Kavandatud maakaabli trass kattub Väikese väina loodusala. Väikse väina loodusalal kattub maakaablitrass kaitse-eesmärgiks olevate elupaigatüüpidega *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 2044333368), *rannaniidud* (1630*) (ID 832621998; 867469346 -919745481, -1675245481), *kadastikud* (5130) (ID 833051936). Lahtisel meetodil maakaabli paigaldamine rikub kaevealal kujunenud niidukooslused ja nende kasvuala pinnase, seega tuleb nendel aladel maakaabel paigaldada kinnisel meetodil.
- Väikese Väina loodusalal kattub merekaabli trass elupaigatüübiga *väikesaared ning laiud* (1620) alaga ID 405345083. Meres paiknevad kaablid süvistatakse mere põhja vähemalt 1m sügavusele. Alla 6 m sügavuses meres süvistatakse kaablid 1,5 m sügavusele mere põhja. Kuna merekaablit ei paigaldata kinnisel meetodil, tuleb kaablitrassile jäävates maismaa elupaigatüüpides kaabli paigaldamiseks teha kaevised. Merekaabli paigaldamiseks tuleks seega 15m laiuses raadamisvööndis läbi kaevata elupaigatüübi *väikesaared ning laiud* (1620) ala, kus kujunenud kooslused kaevealal hävivad. Elupaigatüübi *väikesaared ning laiud* (1620) määratlemisel on esiplaanil zooloogilised väärtused, st. kooslus lindude ja mereimetajate elupaigana.
- Väljaspool Natura võrgustiku ja kaitsealasid maakaabli trassiga kattub elupaigatüüp rannaniidud (1630*) (ID -1675245481). Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel on elupaigatüübi ID -1675245481 ala karjatatav, kus on märgatav ka karjatamise järjepidevus. Alal on lisaks veepiiril asuvatele salinsetele kooslustele väga esinduslik madala rohttaimestikuga väljakujunenud niidukooslus. Maakaabli paigaldamisel lahtisel meetodil rikutakse kaevealal kujunenud niidukooslused. Lisaks seguneb kaevealal pinnas ning muutub pinnase tihedus, mis takistab niiduala taastamist, võimalik on ka invasiivsete liikide pealekasv.
- Maakaabli trass kattub elupaigatüübiga *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210) (ID 240840688), *vanad loodusmetsad* (9010*) (ID 1381645083; 1987314722), *vanad laialehised metsad* (9020*) (ID 442565666). Maakaabli paigaldamisel väheneb nende elupaigatüüpide pindala.
- Kavandatud maakaabli trass läbib Suuremõisa lahe loodusala (RAH0000420), kus kattub ala kaitse-eesmärgiks oleva elupaigatüübiga *vanad loodusmetsad* (9010*). Kuna elupaigatüüp asub ulatuslikul alal, ei saa alal maakaablit paigaldada kinnisel meetodil. Samuti kahjustab elupaigatüübi seisundit avatud meetodil kaabli paigaldamine. Sellel alal ei saa maakaablit paigaldada ilma Natura ala kaitse-eesmärke kahjustamata.
- Kavandatud maakaablitrass kattub elupaigatüübiga *puisniidud* (6530*) (ID -1366104634; -1499099560; 609420512). Avatud meetodil paigaldades tekib elupaigatüübi kadu umbes 0,9ha.
- Maakaablitrass kattub olemasoleva õhuliinikoridori alal elupaigatüübiga *lood ehk alvarid* (6280*) (ID 609420512; 611000619; 872337542), mis osaliselt jääb ka Simiste-Oina loodusalale, kus see elupaigatüüp on kaitse-eesmärgiks. Loopealsed (alvarid) on väärtuslikud kooslused õhukesel mullal, mis on kujunenud pikaajalise karjatamise järel ning nendel aladel on väga liigirikas elustik. Maakaabli paigaldamine lahtisel meetodil rikub pinnase ja elupaigatüübile iseloomulikke kooslused.
- Maakaabli trassialale jäävad elupaigatüübid *puiskarjamaad* (9070) (ID -1499099560 ja -1366104634 inventuuri üldine hinnang A-väga kõrge esinduslikkus), mida trassiala läbib

servas piki olemasoleva õhuliini liinikoridori. Lahtisel meetodil maakaabli paigaldusega häviks sellel alal elupaigatüüp.

- Olemasoleva õhuliini liinikoridori alal kattub maakaabli trassikoridor Väikese Väina loodusalaga (RAH0000596). Maakaabli paigaldamisel raadamistööd loodusala piires olemasolevas liinikoridoris ei mõjuta oluliselt nende alade seisundit.
- Kavandatud maakaabli trass läbib elupaigatüüpi kuivad niidud lubjarikkal mullal (6210) (ID -2022882569), mille esinduslikkus on EELIS-e andmetel hea. Maakaabli paigaldamine lahtisel meetodil kahjustab ala pinnast ja sellega elupaigatüübi seisundit.
- Maakaabli trass läbib elupaigatüüpi *rannaniidud* (*1630) (ID (-1541345083; -2023707934). Elupaigatüübi ID -1541345083 ala on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel pikalt hooldamata ning alates veepiirist kaetud roostikuga. Veepiirist kaugemal kasvab alal ka põõsaid. Ala ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Elupaigatüübi ID -2023707934 ala on EELIS-e andmetel hooldamise katkemise tõttu degradeerunud ja kaetud pillirooga ning seega ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Maakaabelliini paigaldamine nendel aladel ei avalda elupaigatüübile olulist mõju.
- Mandri rannikul on maakaabli trass kavandatud elupaigatüüpide *rannaniidud* (1630*) (ID -1796045481) ja *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 1971645481) aladel. Elupaigatüübi *rannaniidud* (1630*) ala ID -1796045481 on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel pikalt hooldamata ning alates veepiirist kaetud roostikuga, veepiirist kaugemal ka põõsastikuga. Ala ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Maakaabelliini paigaldamine ei avalda elupaigatüübile olulist mõju. Maakaabli paigaldamisel elupaigatüübi *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID 1971645481) alal avatud meetodil rikutakse kaevealal kujunenud niidukooslused. Lisaks seguneb kaevealal pinnas ning muutub pinnase tihedus, mis takistab niiduala taastamist, võimalik on ka invasiivsete liikide pealekasv.
- Kavandatud maakaablitrass läbib Nehatu looduskaitsealaga kattuvast lõigus Väinamere loodusala. Väinamere loodusalaga kattuvast lõigus on maakaabelliin kavandatud olemasoleva õhuliini liinikoridori, seega olulist negatiivset mõju maakaabli paigaldamisel selles lõigus Väinamere ja loodusalale ei ole.

3.4. Mandri läänerannik- Lihula

Muriste- Lihula ja Paatsalu- Lihula

- Kavandatud õhuliini liinikoridor läbib põhjaosas elupaigatüüpi *puisniidud* (6530*) (ID 1628545083), mis raadataval alal hävib.
- Kavandatud õhuliini koridor kattub elupaigatüübiga *liigirikkad niidud lubjavaesel mullal* (6270*) (ID 1512545481), mille seisundile puittaimestiku raadamisel olulist negatiivset mõju ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekitata.

Hanila- Lihula 2

- Kavandatud õhuliini liinikoridor läbib põhjaosas elupaigatüüpi *puisniidud* (6530*) (ID -1273140375), mis raadataval alal hävib. Kavandatava liinikoridori alale jääb kogu ulatuses elupaigatüüp *vanad laialehised metsad* (9020*) (ID 1310845540), mis raadamise tagajärjel hävib.
- Kavandatud õhuliini koridor kattub elupaigatüübiga *liigirikkad niidud lubjavaesel mullal* (6270*) (ID 1512545481) ja *aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud* (6510) (ID -1878545540), mille seisundile puittaimestiku raadamisel olulist negatiivset mõju ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekitata.

3.5. Lihula- Rumba

Lihula- Rumba 1-1, 3-1, 5-1 ja 6-1

- Uue õhuliini liinikoridoriga kattub väikesel alal Lihula loodusalaga. Kattuval alal saab arvestada liinikoridori nihetusalaga, rajades liinikoridori võimalikult loodusalast eemale. Loodusalaga piirnevatel aladel on vanad lageraielangid, lisaks piirneb loodusala pinnasteega (endine raudteetamm). Liinikoridori ja loodusala vahele jääb 30 meetri laiune nihetusala, seega liinikoridori raadamisel ei teki piirneval loodusalal olulisi servamõjusid ja liinikoridori rajamisel olulist mõju Lihula loodusalale ei ole.
- Kavandatav õhuliini koridor kattub elupaigatüübiga *lubjarikkad madalsood lääne-mõõkrohuga* (7210*) ala ID -1218745083, mis on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel tugeva kuivendamise mõjuga. Elupaigatüübina piiritletud alal on pinnas parasniiske, mille tõttu on kogu ala kaetud noorte haava- ja kasetaimedega. Lisaks on alal paiguti vanemate puude gruppe (peamiselt kask ja sanglepp). Seega on kuivendatud madalsoo metsastumas ning ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Elupaigas olemasoleva õhuliini koridori ja soo ala vahel asub sügav kuivenduskraav. Teisel pool olemasolevat õhuliini on elupaiga alal ühevanuseline mets. Õhuliini koridori laiendamine ei mõjuta oluliselt elupaigatüüpi.
- Kavandatav õhuliini koridor kattub elupaigatüübiga *liigirikkad madalsood* (7230) (ID 106145083). Ala on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel ulatuslikult kuivendatud, mille tulemusel kasvab kogu alal erineva vanusega puittaimestik. Paiguti on alal tehtud raietöid. Kavandatavas liinikoridoris ei vasta ala elupaigatüübi tunnustele. Õhuliini koridori rajamine ei mõjuta oluliselt elupaigatüüpi.
- Kavandatud õhuliini koridor kattub elupaigatüübiga *aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud* (6510) (ID -1878545540), mille seisundile õhuliini rajamisel ja hilisemal hooldamisel olulist negatiivset mõju ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekitata.

Lihula- Rumba 2-1 ja 4-1

- Uue õhuliini liinikoridoriga kattub väikesel alal Lihula loodusalaga. Kattuval alal saab arvestada liinikoridori nihetusalaga, rajades liinikoridori võimalikult loodusalast eemale. Loodusalaga piirnevatel aladel on vanad lageraielangid, lisaks piirneb loodusala pinnasteega (endine raudteetamm). Liinikoridori ja loodusala vahele jääb 30 meetri laiune nihetusala, seega liinikoridori raadamisel ei teki piirneval loodusalal olulisi servamõjusid ja liinikoridori rajamisel olulist mõju Lihula loodusalale ei ole.
- Kavandatav õhuliini koridor kattub elupaigatüübiga *lubjarikkad madalsood lääne-mõõkrohuga* (7210*) ala ID -1218745083, mis on Skepast ja Puhkim OÜ 2025.a augustis tehtud välitööde andmetel tugeva kuivendamise mõjuga. Elupaigatüübina piiritletud alal on pinnas parasniiske, mille tõttu on kogu ala kaetud noorte haava- ja kasetaimedega. Lisaks on alal paiguti vanemate puude gruppe (peamiselt kask ja sanglepp). Seega on kuivendatud madalsoo metsastumas ning ei vasta elupaigatüübi tunnustele. Elupaigas olemasoleva õhuliini koridori ja soo ala vahel asub sügav kuivenduskraav. Teisel pool olemasolevat õhuliini on elupaiga alal ühevanuseline mets. Õhuliini koridori laiendamine ei mõjuta oluliselt elupaigatüüpi.
- Laiendatava olemasoleva õhuliini liinikoridori alale jääb osaliselt elupaigatüüp *soostuvad ja soo-lehtmetsad* (9080*), mille pindala raadamisel väheneb ning puistus avalduvad servamõjud raadamisalast kuni 30m kaugusel.
- Kavandatud õhuliini koridor kattub elupaigatüübiga *aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud* (6510) (ID -1878545540), mille seisundile õhuliini rajamisel ja hilisemal hooldamisel olulist negatiivset mõju ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekitata.

3.6. Rumba- Järvakandi

Rumba-Järvakandi 1

- Olemasoleva liinikoridori laiendus ja uue kavandatud õhuliini koridor kattub elupaigatüübiga *aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud* (6510) (ID -1878545540), *liigirikkad niidud lubjavaesel mullal* (6270*) (ID 344645481, -129245083) ja *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*) (ID -1417645083), mille seisundile õhuliini rajamisel ja hilisemal hooldamisel olulist negatiivset mõju ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekitata.
- Olemasoleva liinikoridori laiendus kattub Konuvere loodusalaga, mille kaitstavad elupaigatüübid on *jõed ja ojad* (3260), *kuivad niidud lubjarikkal mullal* (6210*), *liigirikkad niidud lubjavaesel mullal* (*6270), *lamminiidud* (6450), *aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud* (6510), *puisniidud* (*6530), *rabad* (*7110), *nokkheinakooslused* (7150), *vanad loodusmetsad* (*9010), *rohunditerikkad kuusikud* (9050), *soostuvad ja soo-lehtmetsad* (*9080) ning *siirdesoo- ja rabametsad* (*91D0). Liinikoridori laienduse ala kattub Konuvere loodusalal ka kaitse-eesmärgiks olevate elupaigatüüpidega *vanad loodusmetsad* (*9010) (ID -412045083; -708745481) ja *siirdesoo- ja rabametsad* (*91D0) (ID 1864445481; -1455845481), mille pindala liinikoridori laienduse tõttu väheneb ning avalduvad servamõjud kuni 30m kaugusel raadamisalast. Õhuliini rajamise tõttu väheneb nende elupaigatüüpide pindala ja säilivas osas väheneks nende esinduslikkus.
- Liinikoridori laienduse ala kattub Salavalge-Tõrasoo loodusala ja Paisumaa hoiualaga, samal ajal ka loodusala kaitse-eesmärgiks oleva elupaigatüübiga *puisniidud* (*6530) (ID 1591442670), *soostuvad ja soo-lehtmetsad* (*9080) (ID -1837045540) ja *siirdesoo- ja rabametsad* (*91D0) (ID -1751945083). Liinikoridori raadamise järgselt avalduvad puistutes servamõjud kuni 30m kaugusel. Õhuliini rajamise tõttu väheneb nende elupaigatüüpide pindala ja säilivas osas väheneks nende esinduslikkus.
- Laiendatav olemasolev õhuliini koridor kattub elupaigatüübiga *aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud* (6510) (ID 492245083), mille seisundile õhuliini rajamisel ja hilisemal hooldamisel olulist negatiivset mõju ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekitata.

Rumba-Järvakandi 2 ja 4

- Uue kavandatud õhuliini koridor kattub elupaigatüüpidega *liigirikkad niidud lubjavaesel mullal* (6270*) (ID -2006045481; -1890545540) ja *lamminiidud* (6450) (ID 850645083; 469145083; 823745540; 469145083), mille seisundile õhuliini rajamisel ja hilisemal hooldamisel olulist negatiivset mõju ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekitata.

Rumba-Järvakandi 3 ja 5

- Uue kavandatud õhuliini koridor kattub elupaigatüüpidega *liigirikkad niidud lubjavaesel mullal* (6270*) (ID -2006045481; -1890545540) ja *lamminiidud* (6450) (ID 850645083), mille seisundile õhuliini rajamisel ja hilisemal hooldamisel olulist negatiivset mõju ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekitata.
- Uue kavandatud õhuliini koridori 30-meetrise ulatusega puhveralale jääb elupaigatüüp *soostuvad ja soo-lehtmetsad* (9080*), mille pindala liinikoridori raadamisel ei vähene, kuid avalduvad servamõjud kuni 30m kaugusel puistus.

Rumba-Järvakandi 6

- Uue kavandatud õhuliini koridor kattub elupaigatüüpidega *liigirikkad niidud lubjavaesel mullal* (6270*) (ID -2006045481; -1890545540) ja *lamminiidud* (6450) (ID 850645083; 469145083; 823745540; 469145083; -492045083), mille seisundile õhuliini rajamisel ja

hilisemal hooldamisel olulist negatiivset mõju ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekitata.

Rumba-Järvakandi 7

- Uue kavandatud õhuliini koridor kattub elupaigatüüpidega *liigirikkad niidud lubjavaesel mullal* (6270*) (ID -2006045481; -1890545540) ja *lamminiidud* (6450) (ID 850645083; -492045083), mille seisundile õhuliini rajamisel ja hilisemal hooldamisel olulist negatiivset mõju ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekitata.
- Uue kavandatud õhuliini koridori 30-meetrise ulatusega puhveralale jääb elupaigatüüp *soostuvad ja soo-lehtmetsad* (9080*), mille pindala liinikoridori raadamisel ei vähene, kuid avalduvad servamõjud kuni 30m kaugusel puistus.

3.7. Järvakandi-Paide

Järvakandi- Paide 1 kavandatud liinikoridori alale jäävad Natura elupaigatüübid vanad *laialehised metsad* (9020*) ja *rohundirikkad kuusikud* (9050). Ortofoto alusel on nende elupaigatüüpide alal tehtud metsamajanduslikke töid, sh lageraiet, seega on tõenäoliselt elupaigatunnustele vastav puistu struktuur hävinud.

Järvakandi- Paide 2 ja 3

- uue kavandatud õhuliini koridor kattub elupaigatüüpidega *liigirikkad niidud lubjavaesel mullal* (6270*) (ID 1936345481; 396545481), mille seisundile õhuliini rajamisel ja hilisemal hooldamisel olulist negatiivset mõju ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekitata.

Järvakandi- Paide 4 ja 5

- uue kavandatud õhuliini koridor kattub elupaigatüüpidega *lamminiidud* (6450) (ID -778445083) ja *liigirikkad niidud lubjavaesel mullal* (6270*) (ID -203445083), mille seisundile õhuliini rajamisel ja hilisemal hooldamisel olulist negatiivset mõju ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekitata.
- Uue õhuliini liinikoridori alaga kattub väikesel pindalal elupaigatüüp *siirdesoo- ja rabametsad* (91D0*), mis jääb liinikoridori nihutusalas. Liinikoridori raadamisel elupaigatüübi pindala ei vähene, kuid puistus avalduvad servamõjud kuni 30m kaugusel raieala servast.

Järvakandi- Paide 6, 7 ja 8

- Uue kavandatud õhuliini koridor kattub elupaigatüüpidega *lamminiidud* (6450) (ID -778445083) ja *liigirikkad niidud lubjavaesel mullal* (6270*) (ID -203445083; 1936345481; 396545481), mille seisundile õhuliini rajamisel ja hilisemal hooldamisel olulist negatiivset mõju ei ole, kui tööde käigus pinnasekahjustusi ei tekitata.
- Uue õhuliini liinikoridori alaga kattub väikesel pindalal elupaigatüüp *siirdesoo- ja rabametsad* (91D0*), mis jääb liinikoridori puhveralasse (nihutusala). Liinikoridori raadamisel elupaigatüübi pindala ei vähene, kuid puistus avalduvad servamõjud kuni 30m kaugusel raieala servast.

4. Koondhinnang ning alternatiivide võrdlus

Kavandatud liinikoridoride alternatiivide hindamisel arvestatakse liinikoridoridesse jääva raadatava metsamaa pindala, liinikoridoride alale jäävate Natura 2000 võrgustiku alade ja Natura elupaigatüüpide pindala.

Liinikoridoride rajamisel raadatakse nendel aladel metsamaa vastavalt kavandatud liinikoridori laiusele. Raadamist tehakse metsamaa kasutamiseks muul otstarbel kui metsa majandamiseks, seega taasmetsastumist raadatud aladel ette ei nähta. Elupaigatüübid, mille pindala liinikoridori raadamisega kindlasti väheneks, on metsaelupaigatüübid¹⁴, *puisniidud (6530*)* ja *puiskarjamaad (9070)*. Maakaabli saab mõnedel aladel paigaldada kinnisel meetodil, millega saab nende kahjustamist vältida. Analüüsis on võetud arvesse Natura võrgustiku aladel raadamise tõttu tekkivat elupaigatüüpide pindala kadu. Alternatiivide hindamisel on lisaks liinikoridode rajamisele arvestatud ka edaspidisel liinikoridoride hooldamisel avalduvate võimalike mõjudega kattuvatele aladele. Paremusjärjestuse aluseks on liinikoridoridega kattuvate elupaigatüüpide pindala. Liinikoridoridest eelistatakse Natura võrgustiku aladega mittekattuvaid alternatiive. Raadamisala laius nii uue õhuliinikoridori kui olemasoleva liinikoridori laiendamiseks on 80m, maakaabli liinikoridori laiusena on arvestatud 20 m. Alajaamade puhul on arvestatud raadamisega kogu alajaama alal. Õhuliinide ja maakaabli paigaldamisega kaasnevatest mõjudest saab ülevaate tabelist 4.

Tabel 4. Raadamisalaga kattuvad Natura elupaigatüübid ja Natura võrgustiku alad

Trassialternatiivi lõik	Kattuvus niidu elupaigatüüpidega ja laidudega (ha)		Kattuvus metsa elupaigatüüpidega (ha)		Kattuvus soo elupaigatüüpidega (ha)		Elupaigatüüpide pindala vähenemine raadamisega Natura aladel
	Natura alal	Kokku	Natura alal	Kokku	Natura alal	Kokku	
Kotlandi - Paiküla 1-1	0	0,05	0	0	0	0	0
Kotlandi - Paiküla 2-1	0	2,73	0	0,02	0	0	0
Kotlandi - Paiküla 3-1	0	0	0	0	0	2,49	0
Kotlandi - Paiküla 4-1	0	0,05	0	0	0	0	0
Lõmala - Paiküla 1-1	0	1,06	0	0	0	0	0
Lõmala - Paiküla 2-1	0	1,72	0	2,79	0	0	0
Lõmala - Paiküla 3-1	0	7,47	0	0	0	0	0
Lõmala - Paiküla 4-1	0	7,41	0	0	0	2,49	0
Paiküla - Veere 1-1	6,9	12,7	5,1	8,4	0	3,6	4,8
Paiküla - Veere 2-1	0	23,5	0	0	0	0,6	0
Paiküla - Veere 3-1	4,2	30,7	0,7	0,3	0	5,2	0,7
Paiküla - Veere 4-1	0	11	0	4,2	0	2,1	0
Paiküla - Veere 5-1	0	10,9	0	0	0	2,1	0
Paiküla - Veere 7-1	0	16	0	0	0	3,4	0
Paiküla - Veere 8-1	0	19,8	0	0	0	0,6	0
Paiküla - Veere 9-1	0	12,8	0	4,2	0	2,1	0
Paiküla - Mägi-Kurdla 1-1	0	3	0	4,2	0	2	0

¹⁴ Luitemetsad (2180), vanad loodusmetsad (*9010), vanad laialehised metsad (9020*), rohundirikkad kuusikud (9050), oosi-okasmetsad (9060), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*), siirdesoo- ja rabametsad (91D0*), lammi- ja lodumetsad (91E0*), uhtvallimetsad (91F0)..

Eesti-Läti IV elektriühenduse riigi eriplaneeringu asukoha eelvalik.
Natura 2000 võrgustiku loodusalade ja elupaigatüüpide analüüs

Trassialternatiivi lõik	Kattuvus niidu elupaigatüüpidega ja laidudega (ha)		Kattuvus metsa elupaigatüüpidega (ha)		Kattuvus soo elupaigatüüpidega (ha)		Elupaigatüüpide pindala vähenemine raadamisega Natura aladel
	Natura alal	Kokku	Natura alal	Kokku	Natura alal	Kokku	
Paiküla - Mägi-Kurdla 2-1	0	2,9	0	0	0	2	0
Paiküla - Mägi-Kurdla 3-1	4,2	19,7	0,7	0,3	0	5,2	4,4
Paiküla - Mägi-Kurdla 4-1	4,2	19,7	0,7	4,4	0	5,2	0,7
Paiküla - Mägi-Kurdla 5-1	0	11,7	0	0	0	0,6	0
Paiküla - Mägi-Kurdla 6-1	0	4,7	0	4,2	0	2,1	0
Mägi-Kurdla - Paatsalu	1,4	1,6	0	0	0	0	0,1
Mägi-Kurdla - Muriste	2	2,2	0	0	0	0	0,1
Mägi-Kurdla - Hanila	1,5	1,7	0	0	0	0	0,1
Veere - Paatsalu 1	2,4	3,47	0	3,4	0	0,41	0,1
Veere - Paatsalu 2	1,4	7,04	2	4,31	0	0,1	2,1
Veere - Paatsalu 3	3,4	11,16	0	0	0	0,1	0,1
Veere - Muriste 1	2,3	4,07	0	3,4	0	0,41	0,1
Veere - Muriste 2	3,2	8,19	2	4,32	0	0,1	2,1
Veere - Muriste 3	3,4	11,17	0	0	0	0,1	0,1
Veere - Hanila 1	2,3	3,59	0	3,4	0	0,41	0,1
Veere - Hanila 2	2,8	7,15	2	4,31	0	0,1	2,1
Veere - Hanila 3	3,4	11,27	0	0	0	0,1	0,1
Muriste - Lihula	0	1,7	0	0	0	0	0
Paatsalu - Lihula	0	1,7	0	0	0	0	0
Hanila - Lihula 2	0	0	0	0	0	0	0
Lihula - Rumba 1-1	0	1,7	0	0	0	25,4	0
Lihula - Rumba 2-1	0	0,9	0	0,3	0	14,3	0
Lihula - Rumba 3-1	0	1,7	0	0	0	25,4	0
Lihula - Rumba 4-1	0	0,9	0	0,3	0	14,3	0
Lihula - Rumba 5-1	0	1,7	0	0	0	25,4	0
Lihula - Rumba 8-1	0	1,7	0	0	0	25,4	0
Rumba - Järvakandi 1	0,2	7,2	3,2	4	0	0	3,4
Rumba - Järvakandi 2	0	3,4	0	0	0	0	0
Rumba - Järvakandi 3	0	2,2	0	0,4	0	0	0
Rumba - Järvakandi 4	0	3,4	0	0	0	0	0
Rumba - Järvakandi 5	0	2,2	0	0,4	0	0	0
Rumba - Järvakandi 6	0	5,6	0	0	0	0	0
Rumba - Järvakandi 7	0	8,4	0	0,4	0	0	0
Järvakandi - Paide 1	0	0	0	3,8	0	0	0
Järvakandi - Paide 2	0	2,4	0	0	0	0	0
Järvakandi - Paide 3	0	2,4	0	0	0	0	0
Järvakandi - Paide 4	0	2,9	0	0,5	0	0	0
Järvakandi - Paide 5	0	2,9	0	0,5	0	0	0
Järvakandi - Paide 6	0	5,4	0	0,5	0	0	0

Trassialternatiivi lõik	Kattuvus niidu elupaigatüüpidega ja laidudega (ha)		Kattuvus metsa elupaigatüüpidega (ha)		Kattuvus soo elupaigatüüpidega (ha)		Elupaigatüüpide pindala vähenemine raadamisega Natura aladel
	Natura alal	Kokku	Natura alal	Kokku	Natura alal	Kokku	
Järvakandi - Paide 7	0	5,4	0	0,5	0	0	0
Järvakandi - Paide 8	0	2,9	0	4,3	0	0	0

4.1. Trassialternatiivide paremusjärjestus lõikude kaupa.

Saaremaa läänerannik

- 1) Kotlandi - Paiküla 1-1
- 2) Kotlandi - Paiküla 4-1
- 3) Lõmala - Paiküla 1-1
- 4) Kotlandi - Paiküla 3-1
- 5) Kotlandi - Paiküla 2-1
- 6) Lõmala - Paiküla 2-1
- 7) Lõmala - Paiküla 3-1
- 8) Lõmala - Paiküla 4-1

Paiküla-Veere

- 1) Paiküla - Veere 5-1
- 2) Paiküla - Veere 4-1
- 3) Paiküla - Veere 9-1
- 4) Paiküla - Veere 7-1
- 5) Paiküla - Veere 8-1
- 6) Paiküla - Veere 2-1
- 7) Paiküla - Veere 1-1
- 8) Paiküla - Veere 3-1

Paiküla-Mägi-Kurdla

- 1) Paiküla - Mägi-Kurdla 2-1
- 2) Paiküla - Mägi-Kurdla 1-1
- 3) Paiküla - Mägi-Kurdla 6-1
- 4) Paiküla - Mägi-Kurdla 5-1
- 5) Paiküla - Mägi-Kurdla 3-1
- 6) Paiküla - Mägi-Kurdla 4-1

Saaremaalt mandrile

- 1) Mägi-Kurdla - Paatsalu
- 2) Mägi-Kurdla - Hanila
- 3) Mägi-Kurdla - Muriste

- 1) Veere - Paatsalu 1
- 2) Veere - Hanila 1
- 3) Veere - Muriste 1
- 4) Veere - Paatsalu 3
- 5) Veere - Muriste 3

- 6) Veere - Hanila 3
- 7) Veere - Paatsalu 2
- 8) Veere - Hanila 2
- 9) Veere - Muriste 2

Mandri läänerannik–Lihula

- 1) Hanila - Lihula 2
- 2) Paatsalu – Lihula
- 3) Muriste – Lihula

Lihula–Rumba

- 1) Lihula - Rumba 2-1
- 2) Lihula - Rumba 4-1
- 3) Lihula - Rumba 8-1
- 4) Lihula-Rumba 3-1
- 5) Lihula - Rumba 5-1
- 6) Lihula - Rumba 1-1

Rumba–Järvakandi

- 1) Rumba - Järvakandi 3
- 2) Rumba - Järvakandi 5
- 3) Rumba - Järvakandi 2
- 4) Rumba - Järvakandi 4
- 5) Rumba - Järvakandi 6
- 6) Rumba-Järvakandi 7
- 7) Rumba - Järvakandi 1

Järvakandi–Paide

- 1) Järvakandi - Paide 2
- 2) Järvakandi - Paide 3
- 3) Järvakandi - Paide 4
- 4) Järvakandi - Paide 5
- 5) Järvakandi - Paide 1
- 6) Järvakandi - Paide 7
- 7) Järvakandi - Paide 6
- 8) Järvakandi - Paide 8

5. Järeldused ja kokkuvõte

Trassialternatiivide paremusjärjestuse põhjal on määratud trassilõikude hulgast Natura loodusaladele ja elupaigatüüpidele vähima mõjuga alternatiivid. Elektriühenduse rajamisel on arvestatud liinikoridoride kattuvust Natura alade ja elupaigatüüpidega. Natura aladele ja elupaigatüüpidele mõju hindamisel on võetud arvesse nii liinikoridori rajamise kui edaspidiseid hooldustöid.

Saaremaa lääneranniku trassialternatiivide hulgast on Natura aladele vähima mõjuga Kotlandi-Paiküla 1-1 ja 4-1. Need alternatiivsed liinikoridorid Natura võrgustiku aladega ei kattu. Saaremaa keskosas on Natura aladele vähima mõjuga trassilõigud Paiküla-Veere 5-1 ja Paiküla-Mägi-Kurdla 2-1.

Saaremaalt mandrile trassilõiguis on vähima mõjuga alternatiiv Mägi-Kurdla-Paatsalu. Selles lõigus kattuvad kõik alternatiivid erinevas ulatuses Natura võrgustiku aladega ja elupaigatüüpidega, kuid paremusjärjestuses esimene kattub elupaigatüüpidega kõige väiksemas ulatuses.

Mandri läänerannikult Paideni on Natura aladele vähima mõjuga alternatiivideks Hanila-Lihula 2, Lihula-Rumba 2-1 ja 4-1, Rumba-Järvakandi 3 ja 2 ja Järvakandi-Paide 2 ja 3. Need liinikoridorid ei kattu Natura võrgustiku aladega ning elupaigatüüpidega kattuvus võrreldes sama trassilõigu teiste alternatiividega on väikseim.